

A Balassagyarmati Törvényszék mint elsőfokú bíróság Balassagyarmaton, a 2014. november hó 12. napján és 13. napján, 2015. január hó 5. napján, január hó 19. napján, február hó 18. napján és április hó 15. napján megtartott nyilvános folytatólagos tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A 2014. március 19. napjától őrizetben, 2014. március 21. napjától előzetes letartóztatásban lévő

... vádlott

– aki ...

b ű n ö s: emberölés bűntettében (Btk. 160. § (1) bekezdés és (2) bekezdés j) pont).

Ezért őt a törvényszék 12 (tizenkettő) év szabadságvesztésre és 10 (tíz) év közügyektől eltiltásra í t é l i.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb, börtön fokozatban határozza meg.

A vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által 2014. március 19. napjától 2015. április 15. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítja.

A törvényszék a Bj.111/2014. szám alatti bűnjeljegyzékben 1–7., 34–85 tételszámok alatt felvett bűnjelek lefoglalását megszünteti és elrendeli azok megsemmisítését.

A Bj.111/2014. szám alatti bűnjeljegyzékben 8–9. sorszám alatti bűnjelek lefoglalását megszünteti és kiadni rendeli ...nak.

A Bj.111/2014. szám alatti bűnjeljegyzékben 10–33. sorszám alatti bűnjelek lefoglalását megszünteti és kiadni rendeli ... vádlottnak.

Kötelezi a vádlottat 663.805- (hatszázhatvanháromezer-nyolcszázöt) forint bűnügyi költség magyar állam javára történő megfizetésére.

I n d o k o l á s :

I. A vád

A Nógrád Megyei Főügyészség a 2014. szeptember hó 11. napján kelt és a törvényszékre 2014. szeptember hó 12. napján érkezett B.195/2014/17–I. BTÖ. számú vádiratában ... vádlott ellen a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző emberölés büntette miatt emelt vádat, az alábbi tényállás alapján:

... és ... sértett 2010. körüli időben élettársi kapcsolatot létesítettek a sértett szám alatti házában, ahol kisebb-nagyobb megszakításokkal együtt is éltek.

Mind a gyanúsított, mind a sértett alkoholizáló életmódot folytatott az együttélésük előtt és azt követően is, melyből adódóan rendszeresen összevesztek, melynek során kölcsönösen azzal fenyegetőztek, hogy megölik a másikat.

A veszekedések sok esetben tettelegességgig fajultak, ... sértett több esetben bántalmazta ... gyanúsítottat, aki ezeket követően ismerőseinél vagy a hajléktalan szállón húzta meg magát, azonban ezen átmeneti megoldásokat követően rendre visszatért a sértetthez.

A gyanúsítottat 2014. március 11-én, ... belterületén ittas állapotban, a földön fekvé találták, kórházba szállították, ahol a szeme körül képződött véraláfutás keletkezési körülményeit illetően azt mondta az őt ellátó orvosnak, hogy ... bántalmazása következtében jött létre. A gyanúsított sérülése külön ellátást nem igényelt, így részegségének kialakulását követően elbocsátották az egészségügyi intézményből, ahonnan szám alatti pincéjébe költözött.

... sértett 2014. március 17-én a délelőtti órákban felkereste a gyanúsítottat új lakhelyén azzal, hogy eladta házát, így ... vigye el onnan ingóságait.

A gyanúsított még aznap a kora esti órákban felkereste a sértettet, hogy elhozza tőle ruháit és gyógyszereit. ... ekkor veszekedni kezdett vele, majd test szerte ütötte és rugdosta, majd miután ezzel felhagyott, lefeküdt aludni.

... ekkor kiment a ház udvarára, magához vett egy 90 cm hosszú, 12 cm vágóéllal rendelkező, 6x4 cm-es fokú, fa hasogatásához használt fejszét és az ágyban fekvő, alvó ... sértettet azzal 13 alkalommal kis-közepes erővel fejen ütötte. A gyanúsított

ezt követően a fejszét bedobta az udvari kútba, magához vette holmiját és a magatehetetlen, vérző sértettet a sorsára hagyva az éjszaka folyamán elment a házból.

... sértettet 2014. március 18-án 21:35-kor állampolgári bejelentés alapján találták meg otthonában, életét azonban a kiérkező mentőszolgálat már nem tudta megmenteni.

Az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint ... sértett a gyanúsított bántalmazása következtében a fej, az arc és a nyak jobb oldalán 9 rb. haránt irányú, felületes és mélyebb vágott sérülést, 4 db függőleges, felületes éles szélű sérülést, a jobb szem körüli bevérzést, a fejbőr és a jobb halántékizom bevérzését, többszörös, részben benyomatos koponyatörést, keményburok feletti és a lágy agyhártyák közötti vékony rétegű bevérzéseket és beékelődéssel járó agyduzzanatot szenvedett el.

A sértett halála a fej többszörös vágott sérülése, benyomatos koponyacsonttörés, keményburok feletti és lágy agyhártyák közötti vérzés, következményes agyi beékelődés miatt következett be.

A szakértő szerint a sérülések a balta élétől keletkezhettek, gyors, egymást követő ütésektől. A sérülések külön-külön és együttesen nem okozták a sértett azonnali halálát, akár fél-egy napos túlélés is lehetett a bántalmazását követően. A szakvélemény alapján a sértett gyanúsított általi bántalmazása és halála között közvetlen okozati összefüggés áll fenn.

... gyanúsított az igazságügyi elmeorvos szakértő véleménye szerint elmebetegségben, gyengeelméjűségben, tudatzavarban, szellemi leépülésben sem a vizsgálata, sem a cselekmény idején nem szenvedett.

A gyanúsított igénytelen, sekélyes, csökkent feszültségtűrő képességű, indulatilag labilis, alacsony morális és szociabilitású, rugalmatlan gondolkodású, felelősségelhárításra, mások hibáztatására hajlamos személy. Fokozottan érzékeny, szenzitivitása azonban a paranoiditás szintjét nem éri el.

Akarati élete renyhe, az alkoholhoz való kötődése kialakult, ugyanakkor alkoholizmusa a beszámítási képességét nem érinti. A gyanúsított személyiségszerkezete személyiségzavarként értékelhető, mely a cselekmény idején is fennállt.

Kóros elmeállapottal egyenértékű személyiségzavara vagy személyiségtorzulása nincs, a cselekmény elkövetésekor sem volt.

... gyanúsított a cselekményt alkoholtól befolyásolt állapotban követte el, mely nem volt sem kóros, sem csökevényesen kóros ittas állapot, a gyanúsított szokványos részegség állapotában volt.

A gyanúsított nem volt az elmeműködés olyan állapotában, mely korlátozta vagy kizárta volna a cselekménye következményeinek felismerésében és abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.

– – O – –

A törvényszék a 2015. január 19. napján tartott tárgyaláson (29. sz. tjkv.) megállapította, hogy a vádlott cselekménye a vádiratbeli minősítéstől eltérően többféleképpen is minősülhet, így a Btk. 161. §-a szerint erős felindulásban elkövetett emberölésként, illetve a Btk. 160. § (1) bekezdés és a (2) bekezdés d) pontja szerint különös kegyetlenséggel, a j) pontja szerint pedig védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetett emberölésként is.

– – O – –

Az ügyész a perbeszédében tett végindítványában (38. sz. tjkv.) a vádat a történeti tényállás tekintetében akként módosította, hogy a vádirat 2. oldal 2. bekezdés utolsó mondatából mellőzte a „majd test-szerte ütötte és rugdosta” kitételt. A vádlott bűnösségét a vádiratban foglaltakhoz képest végül védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetett emberölés büntetében (Btk. 160. § (1) bekezdés és (2) bekezdés j) pontja) indítványozta megállapítani. Egyebekben a vádat változatlanul fenntartotta.

II. A tényállás

A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a törvényszék az alábbi tényállást állapította meg:

Személyi rész:

... vádlott magyar állampolgár. Házas, de férjétől külön él, kiskorú, tartásra szoruló gyermeke nincs. A sértettel élettársi kapcsolatban élt. Állandó lakcíme ... szám, jelenlegi tartózkodási helye a ...i Börtön ahol jelen ügyben előzetes letartóztatásban van. Végzettsége középiskolai érettségi, szakképzettsége gyors- és gépíró. Korábban dolgozott az ...i műszergyárban, adminisztrátorként pontosan meg nem határozható ideig, 1981. óta I-es kategóriába sorolt rokkantnyugdíjas. Jövedelme 84.500.- forint nyugdíj havonta. Ingó és ingatlan vagyonnal nem rendelkezik, tartozása nincs.

A vádlott korábban büntetve volt az alábbiak szerint:

- A Salgótarjáni Városi Bíróság 1.Bk.342/2011/2. számú, 2012. február 29. napján jogerős végzésével súlyos testi sértés büntette miatt 8 hónap börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A próbaidő 2014. február 28. napján eredményesen eltelt.
- A Pásztói Járásbíróság Bk.164/2013/2. számú, 2014. január 22. napján jogerős végzésével garázdaság vétsége miatt 240 óra közérdekű munkára ítélte.
- A Pásztói Járásbíróság B.61/2013/31. számú ítéletével – mely a Balassagyarmati Törvényszék 13.Bf.259/2014/7. számú határozatával 2015. április 13. napján emelkedett jogerőre – bűnsegédként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete miatt 100 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 1.000.- forintban állapítva meg.

(A törvényszék utal arra, hogy a fenti jogerős elítélést a jelen ügyben történt ítélethirdetés időpontjában nem tartalmazta a bűnügyi nyilvántartás, azonban a törvényszéknek erről hivatalos tudomása volt, tekintve, hogy másodfokon a Balassagyarmati Törvényszék tanácsa járt el 2015. április 13. napján.)

... vádlott elmebetegségben, gyengeelméjűségben, tudatzavarban, szellemi leépülésben jelenleg nem szenved és a cselekmény elkövetése idején sem szenvedett. A vádlott személyiségét tekintve igénytelen, sekélyes, csökkent feszültségtűrő képességű, indulatilag labilis, alacsony morális és szociabilitású, rugalmatlan gondolkodású, felelősségelhárításra, mások hibáztatására hajlamos személy. Fokozottan érzékeny, szenzitivitása azonban a paranoiditás szintjét nem éri el. Akarati élete renyhe, az alkoholhoz való kötődése kialakult, ugyanakkor alkoholizmusa beszámítási képességét nem érinti.

A vádlott személyiség szerkezete személyiségzavarként értékelhető, amely a cselekmény idején is fennállt, azonban kóros elmeállapottal egyenértékű személyiségzavara vagy személyiségtorzulása nincs és a cselekmény elkövetésekor sem volt.

A vádlott nem volt az elmeműködés olyan kóros állapotában, amely korlátozta vagy kizárta volna cselekménye következményeinek felismerésében és abban, hogy e felismerésének megfelelően cselekedjék.

Történeti rész:

A vádlott az alábbi bűncselekményt követte el:

... vádlott és ... sértett 2006. szeptemberében (pontosabban nem meghatározható időpontban) élettársi kapcsolatot létesítettek. A vádlott és a sértett a sértett tulajdonát képező, ... szám alatti házban éltek együtt kisebb-nagyobb megszakításokkal.

A vádlott és a sértett az együttélésük során alkoholizáló életmódot folytatott, ittas állapotban mindketten agresszív módon viselkedtek, amely a verbális és a fizikai agresszió körét is kimerítette. Ebből adódóan rendszeresen összevesztek egymással, melynek során kölcsönösen azzal fenyegetőztek, hogy megverik, megölik a másikat.

A veszekedések sok esetben tettelegességig fajultak, a vádlottnál jelentősen nagyobb testi erővel rendelkező ... sértett több esetben bántalmazta az alkatánál, testi adottságainál fogva gyengébb fizikumú ... vádlottat, aki ezeket követően ismerőseinél vagy hajléktalan szállón húzta meg magát, azonban ezen átmeneti megoldásokat követően rendre visszatért a sértetthez. Többször felkereste a családsegítő szolgálatot is, azonban érdemi segítséget életvezetésének megváltoztatásához a szolgálattól nem fogadott el. A bántalmazások miatt a vádlottat több esetben kellett orvosi ellátásban részesíteni.

A vádlott 2014. január 1. napján a sértett bántalmazása miatt a ...i ...-ba került, ahol a koponya zúzódása, a jobb oldalon a 7. és 8. borda törése és ittas állapota miatt kezelték.

A cselekményt megelőzően a fentihez hasonló jelentősebb és a sértett általi bántalmazással is járó konfliktus a vádlott és a sértett között 2014. március 11. napján történt. Ezen a napon a mentők a vádlottat ... belterületén ittas állapotban a földön fekvő találták, kórházba szállították. A vádlott a bal szem környékének bevérzését szenvedte el a sértett bántalmazásának eredményeképpen. A vádlott sérülése külön ellátást nem igényelt, így részegségének kialakását követően, 2014. március 12. napján elbocsátották az egészségügyi intézményből, ahonnan ideiglenesen szám alatti lakóházának a pincéjébe költözött a ... család tudtával és engedélyével.

A sértett bántalmazásai miatt büntetőeljárás nem indult, ugyanis közvádra üldözendő bűncselekmény nem történt, míg ... vádlott a sértetthez fűződő érzelmei miatt magánvádlóként sosem lépett fel, feljelentést sem tett.

A bűncselekmény elkövetése napján, 2014. március 17-én ... sértett a délelőtti órákban felkereste a vádlottat fenti, új tartózkodási helyén és ... által üzent a vádlottnak, hogy eladta a házát, ezért a vádlott vigye el onnan ingóságait. A vádlott még aznap a kora esti órákban, 18 óra körül felkereste a sértettet, hogy elhozza tőle a ruháit és gyógyszereit.

... ekkor először békülni kívánt, felajánlotta, hogy kezdjék újra a kapcsolatukat, azonban a vádlott erre nem volt hajlandó, majd a sértett veszekedni kezdett a vádlottal és ismét tettelegesen eszköz nélkül bántalmazta, ütlegette. Miután a bántalmazással felhagyott, kiment a WC-re, majd lefeküdt aludni. A bántalmazástól a vádlott újabb sérüléseket szenvedett, a jobb kezén két darab 3 x 1 mm-es hámsérülést, a jobb combon 1,5 cm-es átmérőjű szintén véraláfutásos sérülést, a bal oldali sarkon az Achilles ín tapadása felett 1,5 x 2 cm-es véraláfutásos elváltozást, a jobb könyökön 3 x 2 cm-es bevérzéses elváltozást, a jobb felkar alsó részének diónyi duzzanatát és a homlok bal oldali felső részén 0,5 cm-es duzzanatot.

... vádlott – miután a sértett a ház alvásra használt szobájában, az ablak előtt elhelyezkedő jobboldali ágyon lefeküdt és elaludt – kiment a ház udvarára. Az udvaron lévő fahasításhoz használt tőke mellől magához vett egy 90 centiméter nyélhosszúságú, 12,5 centiméter vágóélel rendelkező és 6 x 4 centiméteres fokkal rendelkező, fa hasogatásához használt fejszét. A korábbi és cselekményt közvetlenül megelőző fizikális bántalmazások miatt felgyülemlett indulatától és sérelmeitől vezérelve az ágyban fekvő alvó és ezáltal védekezésre képtelen ... sértettet a fejsze élével 13 alkalommal, ebből kétszer közepes erővel, tizenegyszer pedig kisebb erővel arcon és fejen ütötte.

A vádlott ezt követően a fejszét bedobta az udvari kútba, a házból több alkalommal ki és besétálva magához vette a holmiját és a magatehetetlen, vérző sértettet a sorsára hagyva az éjszaka folyamán (pontosabban nem meghatározható időpontban) elment a sértett házából, majd hajnal kettő órát követően, pontosabban meg nem határozható időpontban, érkezett meg ... házának pincéjébe, arra az ideiglenes tartózkodási helyre, ahol 2014. március 12. napja óta tartózkodott.

... tanú 2014. március 18. napján 21 óra 25 perckor tett bejelentést a ...i Rendőrkapitányságon személyesen, ugyanis több napja nem látta a szomszédban lakó ... sértettet. A helyszínre kiérkező rendőrség 21 óra 35 perckor találta meg otthonában az ágyban a sértettet. A 21 óra 37 perckor riasztott mentők 21 óra 41 perckor érkeztek a sértetthez és megkezdték a sértett ellátását, aki ekkor még életben volt, életjelenségeket mutatva az ellátását végző mentőtiszt felé. A keringés és a légzés biztosítása után azonban a mentőgépkocsiba helyezést követően rohamos állapotromlás következett be és 22 óra 10 perckor leállt a sértett keringése, ezért azonnal megkezdték a sértett újraélesztését. A sikertelen újraélesztési kísérletet követően a sértett 22 óra 22 perckor a mentőgépkocsiban elhunyt.

... sértett a vádlott bántalmazása következtében az alábbi (összesen 13 darab, melyből 2 közepes erejű, 11 pedig kisebb erőbehatástól származott) sérüléseket szenvedte el:

A fej, az arc és a nyak jobb oldalán 9 rendbeli haránt irányú, felületes és mélyebb vágott sérülést; 4 darab függőleges felületes, éles szélű sérülést; a jobb szem körüli 10-15 mm széles bevérzését; a fejbőr és a jobb halántékizom bevérzését; többszörös, részben (7-10 mm mélyre a koponyaüregbe hatoló) benyomatos koponyacsont törést; a keményburok feletti és a lágyagyhártyák közötti vékony rétegű bevérzéseket és beékelődéssel járó agyduzzanatot szenvedett el. A vádlott baltával való bántalmazása következtében a sértettnél nagyfokú, fröccsenéses jellegű vérzés lépett fel, melynek következtében a sértett által használt ággy fejrésztől 130 centiméteres magasságig a falon, a párkányon, az ablak két szárnyán 140 centiméteres szélességben fröccsenéses-spricceléses vérszenyveződés keletkezett, mely az ággy mellett jobbra található akasztós szekrényre is kiterjedt, mintegy 1,2 méter magasságig, a falhoz közeli szekrényajtón sűrűbben.

A sértett 22 óra 22 perckor bekövetkezett halála összességében a fej többszörös vágott sérülése, benyomatos koponyacsont törés, a keményburok feletti és a lágyagyhártyák közötti vérzés, következményes agyi beékelődés miatt következett be, a keringés és a légzés befolyásolhatatlan összeomlásával.

A sértett sérülései a vádlott által a bántalmazás során használt balta élétől keletkeztek, gyors, egymást követő ütésektől. A sértett szenvedése nem haladta meg az élet kioltásával szokásos mértékben együtt járó szenvedést. A sérülések külön-külön és együttesen sem okozták a sértett azonnali halálát. A vádlott bántalmazása és a sértett sérülései, illetve halála között közvetlen okozati összefüggés áll fenn.

III. A bizonyítékok értékelése

A törvényszék a tényállást a személyi rész vonatkozásában a vádlott előadása, a bűnügyi nyilvántartás és a nyomozati iratok adatai, a vádlott elmeállapotára vonatkozóan pedig dr. Tóth Mária és dr. Kozma Mihály igazságügyi elmeszakvéleményében foglaltak és a szakértők tárgyalási előadása alapján határozta meg.

A történeti rész vonatkozásában ... vádlott vallomása; ..., ..., ..., ..., ..., , ... , ..., , ..., ..., ..., ..., ... tanúk vallomásai; a vádlott kórházi kezeléseiről készült orvosi dokumentációk és dr. Berecz András igazságügyi orvosszakértő véleménye; a bűnjeljegyzék, a rendőrségi feljegyzések és jelentések, a helyszíni szemle adatai; a vádlott elmeállapota vonatkozásában dr. Kozma Mihály, dr. Tóth Mária és Csáti Szilvia igazságügyi szakértők írásbeli szakvéleménye és a tárgyalási előadása; a sértett sérülései vonatkozásában dr. Berecz András és dr. Juhász Tamás igazságügyi szakértők írásbeli szakvéleménye és a tárgyalási előadása, valamint a helyszíni szemle és halottszemle adatai és az OMSZ mentési adatalapja alapulvételével állapította meg.

..., ... tanúk sem a cselekményhez vezető előzmények, sem a vádlott terhére rótt cselekmény tekintetében nem rendelkeztek releváns információkkal, ugyanis a tárgyaláson változtatás nélkül fenntartott nyomozati vallomásukban csak arról számoltak be, hogy több alkalommal is megfordult a ...i vasútállomáson a vádlott.

... tanú vallomása szintén nem tartalmazott a vád szempontjából releváns tényeket, az általa elmondottak (miszerint a sértett a vádlottra akarta ruházni az ingatlan tulajdonjogát) kívül maradtak a törvényszék értékelési körén (a vádlott alkoholizmusára vonatkozó rész kivételével), tekintve, hogy egyrészt elmondásának jelentős része nem saját észlelésén alapult, hanem közvetett észlelésen (mástól szerzett tudomást), illetve vallomása nagyrészt feltételezéseket tartalmazott, másrészt a nyomozás során nem merült fel konkrét adat arra vonatkozóan, hogy a sértettnek valóban volt a vádlott javára tulajdon- átruházási szándéka.

A bizonyítékok további értékelését megelőzően a törvényszék az alábbiakat bocsátja előre:

A cselekményt megelőző több éves időszakot illetően a törvényszék részletes bizonyítást folytatott le, amelyet a tanúvallomások viszonylag nagy száma mellett okiratok (elsősorban egészségügyi dokumentáció és rendőrségi intézkedések iratai) tettek lehetővé. A cselekményhez vezető előzmények, így a sértett és a vádlott életmódja, egymással kialakított kapcsolatuk hiteles és részletes feltárása a törvényszék álláspontja szerint elengedhetetlen a cselekmény elkövetésére indító motívum meghatározása szempontjából.

A vád tárgyát képező konkrét ölési cselekmény az ahhoz vezető előzményekkel szemben azonban meglehetősen bizonyíték-szegény környezetben történt, tekintve, hogy a cselekmény elkövetésekor mindössze a vádlott és a sértett tartózkodott a helyszínen. Mindezért a törvényszék elsősorban a vádlott vallomása és az igazságügyi orvosszakértői vélemények összevetésével állapította meg a tényállás idevonatkozó részét, emellett azonban az alábbiakban kifejtettek szerint kiemelt jelentőséget tulajdonított ... tanú vallomásának is.

A törvényszék a feltárt bizonyítékokat az alábbiak szerint vonta értékelési körébe:

A vádlott a terhére rótt cselekményt ténybelileg – részben – elismerte, azonban bűnösségére vonatkozó nyomozati szakaszban tett beismerését (nyom. ir. 2. kötet, 940.o.) a tárgyaláson visszavonta (15. sz. tjkv. 11. o.).

A vádlott a 2014. március 19. napján 13 óra 44 perckor megkezdett tanúként történt meghallgatása alkalmával – ebben az időszakban az emberölés büntettének gyanúja miatt még ismeretlen tettes ellen folyt a büntetőeljárás – a vádlott viszonylag hosszan beszélt a cselekmény előzményeiről, elmondta, hogy ... sértettet kb. 7 éve ismeri és együtt éltek. Vallott a bántalmazásokról és veszekedésekről, többek között a 2014.

március 11. napján történetekről is. Március 11. napján a délutáni órákra a vádlott elmondása szerint a sértett rengeteget ivott, mielőtt bántalmazta volna a vádlottat. A bántalmazás miatt a vádlott aznap kórházba is került. A vádlott kórházból március 12. napján távozott. Ezen a napon nem tért vissza ...hoz, az éjszakát a ...i vasútállomás férfi WC-jében töltötte. A március 12-ét követő napon ...ékhoz ment és ettől a naptól kezdődően ... házának a pincéjében lakott, 2015. március 17. napjáig.

A cselekmény napjáról elmondta, 2015. március 17. napán (hétfőn) ... felkereste ...nál, reggel 9 óra – fél 10 körül, azonban személyesen a vádlottal nem tudott beszélni, ezért ... feleségének hagyott üzenetet, amely szerint a vádlott menjen el és vigye el a ruháját, mert a sértett eladta a házát. A vádlott hallotta, amint ezt ... közli ...néval és állítása szerint ekkor is erősen ittas volt a sértett. A 17-i nap nagy részét a vádlott vallomása szerint alvással töltötte, az alvásból körülbelül este 6 órakor ébredt fel, majd az „...” nevű vendéglátóhelyre ment, ahol elfogyasztott 2 dl bort és a vasútállomásra ment, ahol reggelig tartózkodott.

A vádlott ezen tanúként tett vallomása alkalmával a terhére rótt bűncselekményről nem tett említést.

Mindezek mellett a hatóság eljáró tagja jegyzőkönyvezni rendelte, hogy a tanú a feltett kérdésekre nehezen, összefüggéstelenül válaszolt, időrendben nem tudta elmondani a vallomását, továbbá nehéz a tanúval szót érteni.

A 2014. március 19. napján 19 óra 48 perckor megkezdett kihallgatáson ...t már gyanúsítottként hallgatta ki a rendőrhatalóság (nyom.ir. 2. kötet, 942-944. o.).

A vádlott a gyanúsítást megértette, panasszal nem élt és úgy nyilatkozott, hogy a terhére rótt cselekményt elkövette (940. o. lap teteje).

A vádlott vallomásában általános jelleggel mondta el, hogy a sértettel „rosszul éltek”, a sértett állandóan bántalmazta őt.

A cselekményt megelőző, 2014. március 11. napján történt konfliktusról akként vallott, hogy a sértett kutáccsal, seprűnyéllel bántalmazta, késsel megszúrkálta, aminek eredményeképpen elájult és kórházba került. Ezt követően, március 12. napján egy éjszakát a ...i vasútállomáson töltött, majd innen ...ék házának pincéjébe költözött. (943.o.)

2014. március 17. napján a sértett – erősen ittasan – azzal kereste fel a vádlottat a reggeli órákban 10 óra körül, hogy eladta a házát, ezért a vádlott a ruháit vigye el onnan. A vádlott nem mert a sértettel személyesen beszélni, ezért nem jött elő a pincéből, így a sértett ...kal üzent. Vallomása szerint délután 5 és 6 óra között ment el a sértetthez.

A délutáni találkozásuk alkalmával szintén bántalmazta ... a vádlottat. Erre a bántalmazásra a vádlott akként reagált, hogy „ekkor nagyon megelégteltem” (942. o.). A bántalmazást követően a sértett lefeküdt aludni, ezután a vádlott kiment az udvarra, ahol ott volt egy fahasító töke ami körül egy balta volt. Ezt a baltát a vádlott felvette,

majd visszament a lakásba, ahol „...” hanyatt feküdt az ágyon a vádlott pedig megütötte a baltával.

Azt nem tudta a vádlott pontosan megmondani, hogy hová ütött a baltával, de azt vallotta, hogy a sértett arcának mindkét fele véres lett az ütésektől. Emlékei szerint egyszer vagy kétszer ütötte meg a sértett arcát, arra, hogy az ütéseket a balta élével vagy a fokával mérte a sértetre, nem emlékezett. Az ütéseket követően a baltát bedobta az udvaron lévő kútba. Ezután összepakolta a dolgait és eljött a sértett házából.

Ugyanebben a vallomásban, bár nem időrendben a vádlott arról is beszámolt, hogy a ... által történt bántalmazást követően elvesztette az eszméletét („Ezután magamhoz tértem a fotelban” – 943. o.), majd miután magához tért, akkor látta, hogy ... arca véres. Mindezek után a gyógyszereit, illetve a ruháit elhozta, összesen két szatyorral és ...ék felé indult, ahová nem jutott be, ezért a ház lépcsőjére ült le. Elmondása szerint hajnali fél három és három óra között ért ... utcai házához.

Az elkövetés eszközéül szolgáló baltáról ekkor a vádlott akként nyilatkozott, hogy „piros és kék szigetelő szalag volt a nyelén és kisebb balta volt” (944. o.). Elmondása szerint háromszor elindult a rendőrségre, de nagyon félt, ezért végül nem ment el.

A nyomozó hatóság 2014. március 20. napján helyszíni kihallgatás keretében hallgatta ki ismét a vádlottat, aki az előző napon tett vallomását lényegében fenntartva vallott a helyszínen a 2014. március 17. napján történekről. Az eseménysort nagyrészt a korábbi vallomásával egyezően adta elő, miszerint megállt az ajtóban. A sértett benn feküdt az ágyon, majd felkelt, „pofán” vágta a vádlottat, kiment az udvaron található WC-re és ezt követően visszafeküdt az ágyba. Annyira ittas volt a sértett, hogy ettől mélyen aludt. A vádlott ezután ment ki a baltáért. Bejött a baltával a kezében és egyszer vagy kétszer lesújtott a sértett fejére a baltával, amíg a sértett az ágyban aludt (967. o.). Ezt követően már csak arra emlékezett, hogy a fotelban ült és azt látta, hogy ... sértett feje véres, illetve véres a fal is (967-969. o.). A kút nyitva volt, amibe bedobta a baltát, valószínűleg azért, hogy ne lássák meg.

A nyomozó hatóság eljáró tagjának kérdésére úgy nyilatkozott, hogy a lakás berendezési tárgyai ugyanúgy helyezkedtek el a helyszíni kihallgatás során, mint a cselekmény elkövetése idején, azzal, hogy akkor az ágyak egymás mellé voltak tolva. A vádlott a helyszínen megmutatta azt a fahasításhoz használt tőkét is, amely mellől a baltát magához vette. Elmondta, hogy nagyobb méretű balta volt, nehéz volt és piros volt a nyele (969. o.).

A vádlottat a Balassagyarmati Járásbíróság nyomozási bírāja gyanúsítottként 2014. március 21. napján hallgatta ki, amikor a vádlott vonatkozásában az előzetes letartóztatás elrendeléséről döntött.

Ez alkalommal a vádlott a korábbi kihallgatásához hasonló módon említést tett a március 11. napján történekről, valamint a sértettel való megismerkedés idejéről, körülményeiről. A cselekménnyel kapcsolatban a vádlott annyit mondott, hogy olyan

ütést nem tudott volna a sértettre mérni, ami halált okozott volna, esetleg egy – két ütést mért a sértettre. Az eseményeket nagyrészt a 19. napján történt kihallgatásához hasonlóan mondja el, miszerint a saját dolgait akarta a sértettől elvinni március 17. napján. Amikor bement a sértetthez a házba, a sértett kiment a WC-re, majd onnan visszatérve késsel bántalmazta, illetve rugdosta a vádlottat, ami után lefeküdt. A vádlott vallomása szerint a sértett „elaludt mélyen”. „Valószínű, hogy én követhettem el, de nem tudom pontosan.” (nyom. ir. II/905. o.). Ezen vallomásában is egy-két ütésről beszélt, azonban a késsel történő bántalmazásról eddig nem beszélt. Mindezek mellett utalt arra is, hogy ...t nem akarta megölni.

Ügyészi kérdésre számot adott arról, hogy a baltát – miután megütötte vele ...t – bedobta a kútba. Elmondása szerint három óra hossza alatt ért oda ... házához.

2014. június 10. napján a vádlott megtagadta a vallomástételt (nyom. ir. II/948.o.).

A vádlott a tárgyaláson felvett bizonyítás alkalmával a nyomozati vallomásait egyes részeiben fenntartotta, azonban azon több ponton módosított.

A 2014. november 12. napján tartott tárgyaláson (15. sz. tjkv.) a vallomásának azon részeit változatlanul fenntartotta, amelyek a terhére rótt cselekményt közvetlenül és közvetetten megelőzték, ekként a ...hoz történt elindulás, illetve megérkezés idejét és azt, hogy még világos volt, mikor a sértetthez odaért (15.sz. tjkv. 40.o. 1. bek.), illetve még akkor is világos volt, mikor a sértett arcát a baltával bántalmazta, valamint a ...ékhoz történt érkezés idejét. Változatlanul utalt a sértett általi bántalmazásra a március 17-i napon és arra is, hogy „ezt már nem csinálom, egy emberrel nem lehet így bánni, így agyonverni ennyire” (15. sz. tjkv. 4. o.). Szintén fenntartotta, hogy a sértettnek az arcát ütötte csak meg kétszer. Állítása szerint, ha annyiszor megütötte volna, mint ahogyan a vádirat tartalmazza, akkor hétfőtől szerdáig kizárt dolog, hogy ... életben marad. Ennek alátámasztására elmondta, hogy megpróbált az előző napokban fát vágni, egy 7 cm-es fát átvágni, de háromszor bírt csak a baltával ráütni. (15. sz. tjkv. 8. o.) ... sértett arcára csak kétszer ütött, a fejét nem ütötte és a fején nem is látott vért. Ugyanígy nem látott vért sem az ágyon sem a falon, továbbá a vádlott keze sem lett véres. Szerinte, ha valakit az élével vagy a balta fejével ütnek meg, véresnek kellett volna lennie, de a sértett csak később lett véres. Fenntartotta vallomása azon elemét is, amely szerint a kútba dobta a baltát, azonban ennek okára más magyarázatot adott, mint a nyomozás során.

A 2014. november 12. napján tartott tárgyaláson a vallomását az alábbi részekben akként módosította, hogy az eszméletét a nyomozati szakban tett vallomással szemben kétszer veszítette el, először azelőtt, mielőtt baltával arcon ütötte ...t, majd ezt követően újra elveszítette az eszméletét. Csak akkor látta, amikor a második eszméletvesztésből is felébredt, hogy a sértett arcán „karcolások” voltak, de nem volt

nagyon véres. Akkor látta a fotelnál megállva, hogy a falon egy vérfolt van. Máshol nem látott vért, a saját ruháján sem volt semmi, a vádlott maga sem volt véres.

Ugyanezen a tárgyaláson a vádlott már olyan kijelentést is tett, hogy az sem biztos, hogy ő ütött. Az ujjai is többször el voltak törve. Nem is biztos, hogy ő tette (15. sz. tjkv. 28. o.), valamint a nyomozati iratok I. kötetének 261. oldaláról elétárt 110-111. számú fényképeken lévő baltára akként nyilatkozott, hogy „Szerintem nem ezzel a baltával ütöttem.” A kútból lefoglalt balta bemutatását követően is ugyanígy nyilatkozott, illetve hozzátette, hogy „amivel megütöttem, azt a kútba dobtam.” (15. sz. tjkv. 39.o. 7. és 13. bek.).

Új elemként jelent meg a korábbi vallomásaihoz képest az is, hogy a cselekmény idején egy idegen személy járt a sértett házában, erre a sértett melletti ágyon lévő ágynemű és párna helyzetéből vont le következtetést (15. sz. tjkv. 5. o. utolsó bek.) és szintén újként jelentkezett a vádlott azon – ekkor már határozott – állítása, amely szerint a balta nyelével sújtott a sértett arcára (15. sz. tjkv. 5. o. 1. bek.).

Korábbi vallomásaiban nem hangzott el továbbá az a körülmény sem, hogy amikor 17-én visszament a gyógyszereiért, azt tapasztalta, ahogy belépett a tárva-nyitva lévő kapun, hogy az udvar tele volt sörös dobozokkal, de a sértett sört nem nagyon ivott, ez feltűnt a vádlottnak, mint ahogyan az is, hogy többen italozhattak a sértettnél, 3-4 pohár volt, egyik az asztalon, a polcon, itt-ott 15. sz. tjkv. 13. o.).

Elmondta továbbá, hogy aznap (március 17. napján) mindössze kettő deciliter bort fogyasztott, amelyet a sértett kínált neki, amikor a ruháiért és a gyógyszereiért ment.

A 2015. január 19. napján tartott tárgyaláson a vádlott már akként vallott a cselekmény elkövetéséről, hogy ...nek lenne a bíróságon a helye. Neki nagy érdeke volt, hogy ...t elhallgattassa, a vádlottat pedig börtönbe juttassa (29. sz. tjkv. 2. o.). A vádlott továbbra is vitatta azt, hogy a bűnjelként lefoglalt baltával követte el a bűncselekményt. A baltáról azt nyilatkozta, hogy csak a végén volt piros szigetelőszalag, a többi részén nem volt egyáltalán. „Az nem volt rozsdás, az egy teljesen új balta volt” (29. sz. tjkv. 12. o.).

2015. február 18. napján a vádlott a baltával kapcsolatban következetesen azt nyilatkozta, hogy ő azzal a baltával, amit látott a tárgyaláson, nem ütötte meg a sértettet, a sértett olyan nyelet nem csinált. Az nem az a balta. Ha azzal a nagy baltával valakit fejen ütnek, rögtön szétmegy egy ütésre a feje. Még utána is két napig élt. Elmondta továbbá, hogy csak azért fogták el, mert nem akart szökni. Soha nem fenyegette megöléssel ... sértettet (34. sz. tjkv. 8.o.).

Összességében a sértett és a vádlott kapcsolatára vonatkozó ténymegállapításokat sem a vádlott, sem a védelem, sem pedig az ügyész nem vitatta.

A törvényszék elfogadta a vádlott azon következetes tényállítását, amely szerint 2006-ban létesített élettársi viszonyt ... sértettel. A vádlott a 2014. október 13. napján kelt beadványában (az iratok között 17. sorszám alatt) úgy nyilatkozott, hogy 2006. szeptember 1-től élt élettársi viszonyban ...val ... szám alatt (17. sz. beadvány 4. sor). A nyomozás során is ehhez hasonló tartalmú vallomásokat tett ebben a körben (nyom. ir. II/671. o. 28. sor, 859. o. 2. bek. 1. sor, 943. o. 3. bek. 1. sor), miszerint 7-8 éve éltek együtt. Az okirati bizonyítékként elfogadott ...i Kórház és Rendelőintézet 2008. július 6. napján kelt ambuláns lapja szerint a vádlott az akkori ellátása során úgy nyilatkozott, hogy két éve a mostani élettársával (... sértett) lakik (nyom. ir. 621. o., 23. sor), ami alátámasztja a nyomozás során ekörben általa vallottakat. Erre tekintettel a 17. számú beadványban foglalt pontos dátumot nem (mert erre csak ebben az egy beadványban hivatkozik), de azt tényként fogadta el a törvényszék, hogy 2006. évben – pontosabban nem meghatározható időpontban – ismerkedett meg ... vádlott ... sértettel, és ebben az évben élettársi kapcsolatot létesítettek.

A vádlott a vád tárgyává tett, 2014. március 17. napján, hétfőn elkövetett cselekmény közvetlen előzményeit és az egy héttel korábban, 2014. március 11. napján közte és a sértett között kirobbant és bántalmazásig fajult veszekedés körülményeit lényegében mindvégig egyező módon adta elő a tanúként, majd gyanúsítottként történt meghallgatása alkalmával (nyom.ir. 2. kötet, 857-865. és 939-945.o.), illetőleg a tárgyaláson felvett bizonyítás során is, a tényállás megállapítása szempontjából nem releváns eltérésekkel (például késsel – is – történt bántalmazás, amelyet a törvényszék azért nem tekintett relevánsnak, mert más bizonyíték erre vonatkozóan nem merült fel, a vádlott később ismertetett sérülései egyáltalán nem utaltak késsel történt bántalmazásra).

Tényként állapította meg a törvényszék – a későbbiekben kifejtettek szerint – azt, hogy a konfliktusok kiváltó oka a vádlott és a sértett rendszeres és nagy mennyiségű alkoholfogyasztása és az ebből eredő ittas állapotuk volt, bár ebben a körben a vádlott kizárólag a sértett alkoholfogyasztására és az ebből eredő agressziójára hivatkozott, amit azonban a törvényszék nem fogadott maradéktalanul el, saját alkoholizmusát többször is ingerülten tagadta.

A sértett és a vádlott között, kisebb-nagyobb megszakításokkal, de rendszeresen jelentkező konfliktusokról a sértett közvetlen környezetét képező ... és tanúk (a sértett közvetlen szembe-, illetve oldal szomszédai) egymástól függetlenül, egybehangzóan tettek vallomást a büntetőeljárást megelőzően folytatott közigazgatási eljárás, majd a büntetőeljárás során a nyomozati szakaszban. Vallomásukat a tárgyaláson felvett bizonyítás alkalmával fenntartották, amelyek egybehangzó lényege

szerint ... és ... együtt éltek, az együttélésük során sokat veszekedtek, rendszeresen, amikor ittasak voltak (15. sz. tjkv. 18.o. és 20.o.). Ezekről a konfliktusokról azért tudtak kétséget kizáró módon tanúbizonyságot tenni, mert elmondásuk szerint a vitákat mindkét fél hangosan, kiabálva folytatta, így azt a szomszédos ingatlanokon, ahol ... és ... tanúk is laktak, jól lehetett hallani (nyom.ir. 1. kötet, 81. oldal, 89. oldal; 2. kötet 780 és 783.o.). A tanúk senki által kétségbe nem vont módon állították, hogy a rendszeres viták ellenére ... sértett és ... vádlott mindig kibékültek egymással és folytatták az együttélést.

A vádlottat ideiglenesen több alkalommal is befogadó ... és ... né tanúk tárgyaláson fenntartott nyomozati vallomásait (nyom.ir, II/ 803-808. o. és 811-815.o., 23. sz. tjkv. 8-9. o. és 9-12. o) a törvényszék ekörben korlátozott mértékben vonta értékelési körébe, ugyanis ők nem közvetlen észleléssel szereztek tudomást ... és ... viszonyáról, hanem a vádlott elmondásaiból, közvetett módon, így e vonatkozásban tett vallomásaik nem lehettek kétséget kizáróan tényszerűek, azonban illeszkednek a vádlott és a korábbi tanúk által elmondottak sorába, csakúgy, mint ... és ... tanúk állításai is.

A sértett és a vádlott konfliktusokkal terhes kapcsolatának feltárása során a törvényszék szükségesnek tartja a ... családgondozó nyomozati szakban tett vallomásának értékelését is (melyet a tárgyaláson változtatás nélkül fenntartott). ... (nyom.ir., II/ 771-773.o., 15. sz. tjkv. 15-16. oldal) tanúvallomásából is azt lehetett megállapítani, hogy a vádlott legnagyobb problémája az alkoholizmus volt, a sértett is többször panaszkodott arra, hogy a vádlott gyakran részeg, illetve a hullámzó kapcsolatuk alatt a vádlott többször arra panaszkodott, hogy a sértett veri őt, ugyanakkor a vádlottnak lett volna lehetősége elköltözni a sértettől. Elmondta azt is, hogy havonta egyszer összevesztek, ekkor a vádlott új lakhelyet keresett.

Csáti Szilvia pszichológus szakértő a sértett és a vádlott kapcsolatát konfliktusosnak-patológiásnak jellemezte. Erre a vádlott szöveges beszámolójából, a nonverbális kommunikációjából és az érzelmi jelzések elemzéséből, valamint a tanúvallomások adataiból jutott (29. sz. tjkv. 4. oldal).

A fentiek alapján a törvényszék azt vonta le, hogy nem csak a vádlott, de külső, harmadik személyek számára is, ... sértett és ... vádlott kapcsolatának külső képe erősen diszharmonikusnak, konfliktusokkal terhesnek, patológiásnak mutatkozott.

A vádirati tényállás a vitákon és veszekedéseken túl megállapításokat tartalmazott arra is, hogy ezek a viták gyakran tettlegességig is fajultak. A sértett és a vádlott viszonyának meghatározásán túl, a tettlegességre – a vádlott által elszenvedett bántalmazásokra – vonatkozó tények megállapítása tekintetében a törvényszék a vádlott előadásai mellett ... mentőtiszt tanú, ... tanú, ... tanú, dr. Berecz András

igazságügyi orvosszakértő és a nyomozati szakaszban beszerzett kórházi ellátásokról készült dokumentációk, továbbá a Balassagyarmati Törvényszék 13.Bf.259/2014/7. számú határozatával jogerősen befejezett büntetőeljárás adataira támaszkodott.

A vádlott több alkalommal is azt vallotta, hogy ... sértett rendszeresen bántalmazta verte őt, emiatt többször is kórházi ellátásra szorult. Vallomásaiban megjelent a késsel, illetve egyéb más eszközökkel történt bántalmazás (a teljesség igénye nélkül: nyom. ir. II/ 859. o., 905.o., 942.o.; 15. sz. tjkv. 4.o., 29. sz. tjkv. 6.o.).

... mentőtisztként a sértett elsődleges egészségügyi ellátásában vett részt a cselekményt követően a helyszínre vonuló mentőegység élén, azonban ismeretei a sértettől és a vádlottól nem kizárólag innen származtak. A riasztás címe nem volt ismeretlen a tanú előtt, aki többször is járt riasztás alapján a ... szám alatti ingatlanban családi veszekedés miatt, amelyek alkalmával a sértett és a vádlott bántalmazták is egymást, ezáltal a tanú közvetlenül szerzett tudomást arról, hogy előfordult bántalmazás, mindkét fél részéről.

... a 2015. április 15. napján tartott tárgyaláson (38. sz. tjkv.) változatlanul fenntartott nyomozati vallomásában (nyom.ir. II/ 829-835. o.) egy konkrét esetről számolt be, amikor ... a nyílt utcán bántalmazta vádlottat. Ekkor a tanú lefogta, hogy a vádlottat a további bántalmazástól megóvjá, a rendőrség kiérkezéséig. Állítása szerint a rendőrség eljárást is indított, a törvényszék azonban megjegyzi, hogy erre nem merült fel ténylegesen adat. ... a 2015. április 15. napján tartott tárgyaláson (38. sz. tjkv.) változatlanul fenntartott nyomozati vallomásában lényegében megerősítette a tanú vallomását, mint az esetnél jelen volt személy (nyom.ir. II/837-847. o.).

A vádlott állításai alapján a törvényszék beszerezte a ...i Kórház 2012. december 31. napján kelt ambuláns értesítőjét, amely szerint 2012. december 30. napján a vádlottat a kórház sürgősségi osztályán a bal csípő tájék 1 cm-es szúrt sebével és alkoholos befolyásoltság miatt kezelték.

Fentiek mellett kiemelést érdemel a tárgyalás anyagává tett, nyomozati iratok 2. kötetének 579. oldalán található ambuláns értesítő és zárójelentés, amely szerint 2014. január 1. napján szintén ... bántalmazása miatt kezelték, mely alapján a tényállásban rögzített sérüléseket szenvedte el. A nyom. ir. 2. kötetének 587. oldalán található – 2014. március 11. napján történt bántalmazásról szóló – zárójelentés pedig enyhe fokú alkoholmérgezés mellett a vádlott bal szemének suffusioját (bevérzését) írja le, amelyre a vádlott szintén úgy nyilatkozott, hogy azt élettársa okozta.

A vádlott következetesen állította a cselekmény idejéről és azt egy héttel megelőző időszakról, hogy a sértett többször súlyosan bántalmazta. A terhére rótt cselekményt követően a vádlotton a 2014. március 19. napján fogatosított őrizetbe vételt megelőző egészségügyi vizsgálatot végző orvos számos sérülést rögzített, azonban

ezeknek a keletkezési körülményeit a rendőrség nem tisztázta. A törvényszék azonban szükségesnek látta a tényállás megállapítása (és a vádlott vallomásának e körben történő hitelessége) szempontjából ezen sérülések keletkezési körülményeinek feltárását, így szakértői bizonyítást rendelt el 18. sorszám alatti végzésével, amelyben a vádlott fogdába helyezésekor rögzített sérüléseinek keletkezése körülményeire és idejére kereste a választ.

Dr. Berecz András igazságügyi orvosszakértő 27. sorszám alatt adott szakvéleményét a törvényszék a szakvélemény ismertetésével a tárgyalás anyagává tette (29. sz. tjkv 8.o.). Eszerint a bal arcfélen az alsó szemhéj alatti 2 mm x 1,5 cm-es és a bal combon található 1,5 cm átmérőjű livid heges terület a 2014. március 11. napján elszenvedett bántalmazás eredménye, ugyanis a szakértő szerint a hegképződés tartama 10-20 nap (27. sorszámú szakvélemény 5. oldal), míg a többi sérülés, tehát a jobb kézen 2 db 3 mm x 1 mm nagyságú pörkkel fedett sebek, a jobb combon lévő 1,5 cm-es átmérőjű véráláfutásos sérülés, a bal oldali sarkon az achilles ín tapadása felett 1,5 x 2 cm-es található véráláfutás elváltozást, a jobb könyökön 3 x 2 cm-es bevérzéses elváltozás, a felkar alsó részének diónyi duzzanata és a homlok bal oldali felső részén lévő 0,5 cm-es duzzanat keletkezési idejét az őrizetbe vételt megelőző vizsgálat előtt 1-3, illetőleg 1-6 napra tette.

A tárgyaláson az orvosszakértő a vizsgálat megállapításain nem változtatott, szakvéleményét változatlanul fenntartotta, azzal, hogy a vádlott bal szem körüli sérülése tulajdonképpen a március 11. napján történt bántalmazás során keletkezhetett (29. sz. tjkv. 9.o.), az időközben a szakértő által megismert 24. sz. alatti, a ...i Börtönből beszerzett orvosi irat alapján.

A 27. szám alatti szakvélemény és az orvosszakértő előadása alapján pontosította a törvényszék, hogy a vádlott a sértett bántalmazása következtében a vádbeli cselekmény idején (2014. március 17. napja) milyen sérüléseket szenvedett el, illetve, hogy a külsérelmi nyomok alapján kizárható az eszméletvesztés bekövetkezése a vádlottnál, amelyre a későbbiekben a törvényszék még utalni fog.

Ebből a törvényszék azt a következtetést vonta le, hogy a vádlott állításai a 2014. március 11. napján és a cselekmény napján, 2014. március 17. napján történt bántalmazások megtörténte vonatkozásában megfeleltek a valóságnak (a március 17. napján késsel – is – történt bántalmazás kivételével, mert erre nem merült fel adat), illetve megállapíthatónak találta a tényállás azon részét, amely szerint a sértett és a vádlott között kialakult konfliktusok gyakran fajultak tettelegességgig.

Tényként kezelte a törvényszék, hogy a sértett életének a vádlottal történt megismerkedését megelőzően már része volt a rendszeres, nagyobb mennyiségű alkoholfogyasztás. Erre a tényre utalt a sértett fia ..., aki a vád tárgyát képező bűncselekményről és az elkövetőről információval nem rendelkezett. A törvényszék azonban aggálytalanul elfogadta a tanú vallomását, amelyben az apja „előéletére”

vonatkozóan hiteles és értékelhető vallomást tett. Elmondta, hogy már a tanú édesanyjától történt 1997. évi válásnak is elsősorban az apja (sértett) alkoholfogyasztása volt az oka (Nyom.ir.: II/ 763-767. oldal).

A sértett alkoholfüggőségére és az ezzel összefüggésben jelentkező agressziójára nézve a vádlott vallomásán túl tulajdonképpen a fia, ..., a szomszédok (... , ... tanúk), ... mentőtiszt, a családgondozó ..., ... és ..., valamint a sértett és a vádlott ismeretségi köréből kikerült tanúk (... , ... , ... , ...) egymástól függetlenül, egybehangzóan és értékelhető módon azonos tanúvallomást tettek.

... tanú (családsegítő) ekként beszélt mind a sértett, mind pedig a vádlott alkoholizmusáról (15. tjkv. 15. oldal): „Mindkettejüknek alkohollal való problémájuk volt.” (15. sz. tjkv. 16. oldal): „... is alkoholbeteg volt, de ő az életét jobban tudta vezetni”.

A fenti tanúk – ... kivételével – azt is egybehangzóan állították, hogy a sértett agresszív viselkedése kizárólag ittas állapotában volt jellemző, józanul nem volt agresszív, nem voltak viselkedési problémái. Mindezekből a törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy a sértett agresszivitását az alkoholfogyasztás váltotta ki.

A vádlott tagadta alkoholfüggőségét és az ezzel összefüggésben jelentkező életvezetési nehézségeit, a törvényszék mégis tényként fogadta el azt, hogy a vádlott is az alkohol rabjává vált a ...val történt megismerkedést követően.

Az alkoholfüggőség kialakulásának idejére és pontos okára a törvényszék érdemben bizonyítékot felderíteni nem tudott, bár ez a bűncselekmény szempontjából nem is volt releváns tény. A vádlott alkoholfüggősége tagadása ellenére – ezzel ellentmondásban – abban a körben, hogy mikortól és miért fogyasztott rendszeresen alkoholt, mégis viszonylag következetes és mindvégig egybehangzó választ tudott adni, ekként azt vallotta, hogy ... sértettel történt megismerkedése után kezdett alkoholt fogyasztani, abból az okból mert ... sértett erre „kényszerítette”. Állítása szerint a túl sok és drága gyógyszer szedését kívánta ... kvázi kiváltatni azzal, hogy ... vádlottat rendszeres alkoholfogyasztásra „kényszerítette”. Vallomásaiban (például: nyom.ir. II/ 905. oldal, 15. sz. tjkv. 2. oldal, 17. oldal), illetve a törvényszéki iratok között 17. sorszám alatt érkezett írásbeli beadványában erről a körülményről többször és részletesen is beszámol. Állításainak ezen részét a törvényszék nem tudta elfogadni, arra ugyanis a vádlott elmondásán kívül semmilyen más bizonyíték nem merült fel, hogy valóban a sértett szorította rá a vádlottat a rendszeres italfogyasztásra. A törvényszék itt utal a vádlott 2014. március 19. napján – akkor még tanúként – történt kihallgatása során elhangzottakra is, amelyből az alábbi mondatot emeli ki a 2014. március 11. napján történt bántalmazást követő, március 12. napján történtek elmondásából (nyom. ir. II/ 860. oldal, 4. sora): „A Penny-ben vagy a Coop-ban is

voltam. Vettem ekkor bort is, kb. 2 decit, amit meg is ittam. Ez nekem szájöblítő reggelre.” A törvényszék álláspontja szerint ez a mondat többek között azért rendkívül beszédes, mert ez nem akként hat, mint aki csak kényszerből, különösen más által történő kényszerítésből fogyasztott rendszeresen alkoholt.

A vádlott az igazságügyi pszichológus szakértő általi meghallgatásán a szakértőnek azt nyilatkozta, hogy „én öt éve iszom csak”. „Csak bort ittam, a legócskábbat.” (nyom.ir. II/ 673.o.)

... (15. sz. tjkv. 16. oldal) az alábbiakat mondta ebben a ténycsoportban: „Amikor alkoholos állapotban volt, akkor nem volt tudatában a cselekedeteinek. Előfordult, hogy úgy be volt rúgva, hogy a főutcán a padon feküdt, vagy a családsegítő szolgálat udvarán.” Az okirati bizonyítékként ugyancsak elfogadott családsegítő esetenaplóinak (nyom.ir. II/589-615. o.) rendszeresen visszatérő motívuma a vádlott szenvedélybetegsége, valamint a családsegítő szolgálattal történő együttműködés visszautasítása.

A vádlott szenvedélybetegségének tagadásával szemben ... vallomásának igazságtartalmát erősítik az egyéb (korábban a sértett és a vádlott kapcsolata vonatkozásában részletezett) tanúk vallomásai is, akik valamennyien – hasonlóan a sértett alkoholfüggőségére, valamint a vádlott és a sértett viharos kapcsolatára vonatkozóan – a vádlott alkohollal összefüggő szenvedélybetegségéről számoltak be ...től és egymástól függetlenül is. ... ezt kiegészítette a tárgyaláson is fenntartott nyomozati vallomásában (nyom.ir. II/829-835. oldal) annyival, hogy ittas állapotában nem csak a sértett, de ... is gyakran agresszívvá, köztözködővé vált, viselkedése, kommunikációja, megnyilvánulásai ilyenkor vulgárisá, illetőleg obszcénná váltak (835.o.).

A vádlott alkohol addikciójának tagadásával szemben a tanúk előadását erősítik a vádlott korábbi orvosi kezeléseit tartalmazó orvosi dokumentumok is (nyom.ir. II/563-587. és 625. o.), amelyek a tettegesség mellett egyértelműen tartalmazzák azt, hogy a vádlottat számos esetben kezelték egészségügyi intézményben alkoholos állapota miatt. A törvényszék rendelkezésére álló adatok szerint 2008. augusztus 6. napjától 11. napjáig a ...i kórházban történt kezelése során megállapításra került az alkohol okozta abúzus és alkohol okozta dependencia (nyom.ir. II/625.o.). 2013. március 14. napján (nyom.ir. II/567.o.), 2013. április 28. napján (nyom.ir. II/569.o.), 2013. július 12. napján (nyom.ir. II/571.o.), 2013. augusztus 3. napján (nyom.ir. II/573.o.), 2013. szeptember 29. napján (nyom.ir. II/575.o.). 2014. február 11. napján (nyom.ir. II/585.o.), 2014. március 11. napján (nyom.ir. II/587.o.) alkohol okozta akut intoxikáció miatt látták el a vádlottat.

Mindezek mellett a bíróság által elfogadott bizonyítékként az igazságügyi pszichológus-szakértő a vádlott vizsgálatát követően arra megállapításra jutott, hogy a vádlott esetében szociopátiás személyiségfejlődésre és tartósan alkoholizáló életvitel

személyiségkárosító hatásaira utaló jegyek észlelhetők. (nyom.ir. II/ 683.o.). Az igazságügyi elmeszakértői vizsgálat eredményeképpen a szakértők kategorikusan kijelentették, hogy a vádlott alkoholista, észlelték nála az alkoholfüggőség testi és lelki mutatóit (nyom. ir. II/663.o.).

A tényállás ezen részének bizonyítása körében a törvényszék utal arra, hogy a vádlott és védője is indítványozta a 2015. január 5. napján (23. sz. tjkv. 16.o.) és a 2015. február 18. napján (34. sz. tjkv. 8.o.) tartott tárgyaláson ... tanúként történő meghallgatását.

... neve első alkalommal a vádlott nyomozási bíró előtt 2014. március 21. napján tett vallomásaiban tűnt fel (nyom. ir. II/904.o.) a személyi körülményei körében. ... a vádlott szerint kezelőorvosa volt, a cselekményt mintegy 10 évvel megelőzően, több éven keresztül, aki a vádlott állítása szerint a vádlott első válását követően egy idősebb férfit ajánlott a vádlottnak megismerésre. Később ez az idős férfi (akinek a kilétét a vádlott nem tudta pontosan tisztázni) a vádlott állítása szerint minden vagyonát a vádlottra hagyta, erre azonban semmilyen egyéb adat nem volt.

A vádlott 2015. január 19. napján (29. sz. tjkv. 2-3. o.) és a 2015. február 18. napján tett vallomásaiban már komoly szerepet tulajdonított ...nek a vád tárgyává tett cselekmény elkövetése tekintetében is (34. sz. tjkv. 9-10. o.). Állítása szerint „megígérte nekem, hogy rács mögé juttat. Ilyet csinált már, azért volt a tv-ben is.” „Érdeke fűződött ... halálához is. Köze van hozzá, az is 100 százalék, velem is aláíratott valami papírt. Arra hallgassa ki, például, hogy engem megfenyegetett, hogy ki ne ejtsem soha többé a nevét sem.” (29. sz. tjkv. 19.o.) „Elég sok aljas dolgot megcsinált ő. Nekem azt mondta, hogy meghalt mindenkim, senki nem fog keresni, egyedül vagy.” (29. sz. tjkv. 20.o.)

A védelmi indítványok szerint ... meghallgatását az indokolta volna, hogy több éven át kezelőorvosa volt a vádlottnak, így hitelesen tudna nyilatkozni a vádlott előéletéről.

A törvényszék megfontolta a védő és a vádlott bizonyítási indítványait, melyeket végül elutasított az alábbi indokok miatt:

Azt a tényt az ügyész nem vitatta és nem is tette a tényállás részévé sem (tekintve, hogy a vádbeli bűncselekmény elkövetése szempontjából irreleváns tény), hogy ... vádlott a ...val történt megismerkedése előtt példás magánéletet élt és nem volt alkoholfüggő, illetve nem releváns az a tény sem, hogy milyen viszonyban volt a vádlott a ... nevű személlyel.

Mindezért ... tanúvallomásától nem volt olyan bizonyíték várható, amely a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítása szempontjából jelentőséggel bírt volna, így a tanúkénti kihallgatását a törvényszék szükségtelennek ítélte.

A vádlott azon állításait, amely szerint ...nek köze lehetett ... megöléséhez, a törvényszék a vádlott terhére rótt ölési cselekmény elkövetésének bizonyítása körében értékeli a későbbiekben.

– – O – –

A vádlott terhére rótt bűncselekmény elkövetése körében a törvényszék a vádlott vallomásának azon részeit fogadta el a tényállás megállapítása során, amely során (főként a nyomozati szakaszban) elismeri, hogy 2014. március 17. napján elment ...hoz, este hat óra körüli időben. ... veszekedni kezdett vele, majd ... által történt bántalmazást követően a sértett lefeküdt aludni. Ekkor a vádlott kiment az udvarra, ahol magához vett egy (az eljárás során lefoglalt) baltát és azzal bántalmazta az alvó – és ilyen módon védekezésre képtelen – ... sértettet.

Nem tudta azonban elfogadni a törvényszék a vádlott azon védekezéseit, miszerint csak kétszer ütött a balta nyelével (nem pedig az élével) és csak a sértett arcára. Nem elfogadható vallomásának az a része sem, miszerint nem az eljárás során (a kútból kiemelt) bűnjelként lefoglalt baltát használta, mint ahogyan a törvényszék a más által történt elkövetés lehetőségét (...) is kétségtelenül elvetette. Szintén nem volt elfogadható a vádlottnak az eszméletvesztés(ek)re vonatkozó nyomozati és tárgyalási szakaszban tett állítása sem.

A törvényszék – az alább kifejtett indokok miatt – kétséget kizáróan megállapíthatónak találta azt a tényt, hogy a sértett valamennyi sérülését a vádlott bántalmazása folytán szenvedte el, ekként ahhoz sem férhetett kétség, hogy a sértett halála a vádlott bántalmazásának következtében elszenvedett sérülések miatt következett be.

A cselekmény elkövetésének tisztázása körében a törvényszék kiemelt jelentőséget tulajdonított a vádlott 2014. március 19. napján történt gyanúsított kihallgatásának.

A 2014. március 19. napján tartott (19 óra 48 perckor megkezdett) gyanúsított kihallgatáson a nyomozati jegyzőkönyv szerint jelen volt a vádlott védője – akit a nyomozó hatóság 69/2014.bü. szám alatt a kihallgatás napján rendelt ki (nyom. ir., II/875. o.) –, azonban ugyanezen kihallgatási jegyzőkönyv 943. oldala szerint a védő 20 óra 26 perckor érkezett meg a kihallgatásra. Ezt követően mindvégig jelen volt.

Mindezekre tekintettel elsőként is szükséges volt tisztázni, hogy a védő jelen volt-e a kihallgatáson, illetve ha igen, pontosan mikor érkezett meg a kihallgatásra, ilyen módon ugyanis a törvényszéknek a bizonyítás során választ kellett kapnia arra a kérdésre, hogy vádlott védelemhez való joga maradéktalanul érvényesült-e, ekként pedig arról is dönteni kellett, hogy ezen (jelentős tényekre vonatkozó) vallomása figyelembe vehető-e bizonyítékként, avagy ki kell rekeszteni a bizonyítékok sorából.

Ennek tisztázására – védői indítványra (15. sz. tjkv. 39.o.) – megidézte a kihallgatást végző személyeket, ...t és ...t tanúként. A védő a vádlott 2014. március 19-i egészségügyi állapotának (esetleges ittasságának) tisztázására is indítványozta a fenti személyek tanúkénti kihallgatását.

... tanú a 2015. január 5. napján tartott tárgyaláson (23. sz. tjkv.) azt vallotta, hogy a védelmet ... látta el korábban, őt értesítették a kihallgatásnak az időpontjáról, azonban volt valami akadály, mert nem tudott jönni időben, úgy emlékezett, egy kollégát küldtek érte. A megérkezésének ideje alatt, ez olyan 10 perc lehetett, a vádlott kihallgatásából pár mondat lett felvéve.

Ezután a védelem megismerte a jegyzőkönyvet, részt vett a kihallgatáson, biztosítottak időt arra, hogy beszélgessen a gyanúsítottal, de erre nem merült fel ilyen igény, különösebben nem is beszélgettek egymással, a végén pedig mindenki elolvasta és aláírta. Elmondta azt is, hogy a gyanúsítás közlésénél a védő még nem volt jelen. Amikor a védő megérkezett, akkor felolvasták a jegyzőkönyvet, amit addig a vádlott mondott, ez nem lehetett több 8-10 mondatnál. A végén odaadták, hogy a vádlott olvassa el a saját részét és a tanú szerint észrevétel nem volt.

A vádlott ittassága vonatkozásában a tanú úgy nyilatkozott, hogy a vádlott nem volt ittas állapotban. A reggeli órákban vették őrizetbe a pásztói kollégák és este lett kihallgatva, tehát nem volt ittas. (23. sz. tjkv. 2.o.) A jegyzőkönyvben pedig természetesen azt rögzítették, amit a gyanúsított elmondott (3. o.).

... tanú a kihallgatás körülményeit lényegében ... tanúvallomásával egyezően adta elő. A kihallgatás menete úgy zajlott, mint általában, különösebb problémák nem merültek fel. Jelenlévő gyanúsított nem emelt kifogást, igaz, hogy a későbbiek során a védő is becsatlakozott a kihallgatásba, ő is jelen volt, ő sem kifogásolt semmit. A jogaira figyelmeztették teljes mértékben, ami a jegyzőkönyvben feltüntetésre is került és az aláírással sem volt semmi probléma. Biztosítottak időt a védőnek és a gyanúsítottnak, hogy beszéljenek egymással. A jegyzőkönyvet a végén a gyanúsított is aláírta. Ez úgy történik, hogy kinyomtatják azt a verziót, ami végleges, ez esetben van még lehetőség arra, hogy javítsanak, erre módot ad a „Robotzsaru” program, de ha hitelesítik, akkor viszont már nem lehet. Ezért először félkészként kinyomtatják, elolvassa az ügyfél, jelen esetben a vádlott, ha valami nem tetszik neki, akkor van lehetőség javításra. Mindenképpen kapott belőle a gyanúsított is és a védő is, hogy olvassa el. Hangosan nem olvasták fel, de nyilván van arra is lehetőség, ha valamit az ügyfél nem ért, nem világos számára, akkor a nyomozó hatóság tagjai felvilágosítást adnak, de az elolvasásra is biztosítanak lehetőséget.

A kihallgatáson sem akkor, amikor a védő még nem volt jelen, majd pedig a védő jelenlétében sem volt kifogása a gyanúsítottnak, később pedig a védőnek sem a kihallgatás mikéntjével kapcsolatban. Amikor kinyomtatták a vallomást, akkor sem érkezett semmilyen kifogás. (23. sz. tjkv. 5-7.o.)

A vádlott kétségbe vonta mindkét tanú állítását, a tanúvallomások hitelességét vitatva. Azt állította, hogy semmilyen tájékoztatást a jogairól és kötelezettségeiről nem kapott, nem kapta meg a jegyzőkönyvet elolvasásra, így azt sem tudta mit ír alá.

A vádlott kijelentéseire a törvényszék elrendelte a vádlott és ... tanú szembesítését (23. sz. tjkv. 5.o.), a szembesítés azonban eredményre nem vezetett, ezért a törvényszék a további szembesítést ... tanú vonatkozásában szükségtelennek ítélte meg, ezért mellőzte azt, azonban mindkét tanú következetes vallomást tett a kihallgatás körülményei vonatkozásában, a vádlotti előadással szemben, annak szabályszerűsége körében.

A vádlott végül a 2014. március 19. napján tett beismerő nyilatkozatát (nyom. ir. 2. kötet 940. o.) a 2015. január 5. napján tartott tárgyaláson visszavonta, ahol azzal érvelt, hogy a nyomozók nem hagyták neki elolvasni azt, amit leírtak. Állítása szerint nem azt írták le a kihallgatás során, amit elmondott.

Ezt az állítását (és ilyen módon a vallomás visszavonását) a törvényszék azért nem tudta elfogadni, mert (mint az tisztázásra került) a védő a 19 óra 48 perckor megkezdett kihallgatásra 20 óra 26 perckor megérkezett (943. o.), ezt követően pedig mindvégig jelen volt. Ebből következik, hogy amennyiben a nyomozó hatóság tagjai valóban elkövették volna ezt a súlyos eljárási szabályszegést (amely egyébként bűncselekményt is megvalósított volna), azt a védő bizonyosan jelezte volna, még ha a vádlott ezt a körülményt akkor nem is észleli. A vádlott védője jelenlétében sem kifogásolta a nyomozóhatóság eljárását, a jegyzőkönyvet minden oldalon aláírta, akárcsak a védő.

Mindezekre túl a védő a kihallgatást követően a jegyzőkönyv másolatának egy példányát átvette, amelyet saját kezű aláírásával igazolt (939. o.), arra pedig semmilyen adat nem merült fel, hogy akár később is bármilyen észrevétele lett volna a kihallgatás és a jegyzőkönyvvezetés törvényességét illetően.

Ekként tehát a törvényszék a vádlott ezen állítására a vádlott tudatos védekezési taktikája részeként tekintett.

Mindezekre tekintettel a törvényszék úgy ítélte meg, hogy a vádlott 2014. március 19. napján az esti órákban foganatosított gyanúsított ki hallgatásakor tett vallomása aggálytalanul a bizonyítékok sorába illeszthető, ekként pedig a törvényszék értékelési körébe vonható.

Az ölési cselekmény részleteinek feltárása körében a törvényszék aggálytalanul elfogadta dr. Berecz András és dr. Juhász Tamás igazságügyi orvosszakértők szakvéleményét (nyomozati iratok II. kötet 547-557. o), amely a sértett sérüléseinek leírását tartalmazta, a sértett által elszenvedett sérülések elhelyezkedését, jellegzetességeit a halottszemle adatai, a fényképfelvételek, a szakértők boncolási jegyzőkönyve és annak részletes tartalma alapján a szakvéleményben foglaltaknak megfelelően rögzítette a tényállásban.

Dr. Berecz András igazságügyi orvosszakértő nyilatkozata alapján kétségtelenül megállapítható tény, hogy a sértett halálát alapvetően a bántalmazás eredményeképpen kialakult agyburkok közötti vérzés, koponyaűri vérzés és koponyacsonttörés, illetve az ennek következményeként a kisagy beékelődése, illetve összességében valamennyi sérülés együtt okozta (29. sz. tjkv. 12.o.). Az agyburkok közötti vérzést, a koponyaűri vérzés, illetve a koponyacsonttörést a 13 rendbeli ütésből a két közepes erejű ütés hozta létre (12.o.). A szakértő álláspontja szerint az azonnali és szakszerű orvosi ellátás sem biztos, hogy megmenthette volna a sértett életét (12.o.).

A sérülések balta élétől keletkeztek (nyom. ir. II/555. o. 4. bekezdés), így kizárható a vádlott arra vonatkozó állítása, amely szerint ő csak a balta nyelével ütött, nem pedig az élével.

A szakértők a szakvélemény megállapításait nem kívánták a tárgyaláson érdemben kiegészíteni. A sérülések keletkezési körülményeire és módjára a szakértők a tárgyaláson nyilatkoztak részletesen (15. sz. tjkv.), amelyből a törvényszék az alábbiakat emeli ki:

A sérülések az arcon és a fejen voltak. Az arcon és a fejen vannak olyan verőerek is, amelyek ugyan csak néhány milliméter átmérőjűek, de azokból a spriccelő vérzés is távozhat. A konkrét sérülések alapján és a helyszíni szemle képeit vizsgálva, a jobb oldali ágyon feküdt a sértett, a feje az ablak felé volt. A feje mindenképpen bal oldalra billent állapotban volt (15. sz. tjkv. 26.o.). Erre tekintettel nem helytálló a vádlott azon állítása, miszerint az arc mindkét oldalát megütötte, illetve mindkét oldalán „karcolásokat” látott.

A törvényszék elvetette a vádlott azon védekezését is, amely arra vonatkozott, hogy fizikai állapotánál fogva sem lehetett volna képes a cselekmény elkövetésére, tekintve, hogy a baltát nem bírta volna felemelni és erővel lesújtani azzal. A bizonyítási eljárás során ezt az állítást kétséget kizáró módon cáfolták a sértett sérülései és az, az orvosszakértő által tárgyalási szakban pontosított tény, hogy a sértettet 2 közepes és 11 kisebb erőbehatás érte (15. sz. tjkv. 27.o.), sőt ezek a tények egyenesen a vádlott általi elkövetés tényét erősítették. A vádlott gyenge fizikumú ugyan – amely tényként megállapítható volt a törvényszék számára szakértők

bevonása nélkül is – azonban egy gyenge fizikumú ember képes legfeljebb közepes erővel lesújtani. A vádlott a nyomozási bíró előtt is kifejtette, hogy a baltát alig bírta felemelni, de itt nem vitatta, hogy képes volt erre. Ilyen módon lehetséges az, hogy a sértettet két közepes erőbehatás érte, azonban 11 alkalommal csak kisebb erővel érte el a balta a sértettet. Ezek a sérülések (metszett, vágott sérülések) egy ilyen eszközzel pedig pontosan akkor jöhetnek létre, ha azt egy gyenge fizikumú ember használja, akinek nincsen akkora testi ereje, hogy baltának saját súlyánál nagyobb lendületet adjon, ami által a baltával sokkal súlyosabb sérüléseket tudott volna okozni (15. sz. tjkv. 27.o.).

A törvényszék nem fogadta el a vádlott azon védekezését sem, miszerint ha ő lett volna, véresnek kellett volna lennie, erre ugyanis dr. Berecz András szakértő úgy nyilatkozott, hogy orvosszakértői szempontból a 90 cm nyélhosszúságú, 12,5 cm vágó éllel rendelkező, 6x4 cm-es fokú baltával okozott sérülésektől nem feltétlenül kellett, hogy az elkövető is véres legyen, mivel elég hosszú az eszköznek a nyele és nem biztos, hogy abba az irányba spriccel a vér, amelyik irányban az elkövető áll. A sérült területeken ellenben lehetnek olyan erek, melyek felfelé haladva spriccelnek, ebben az esetben a fejtető, illetve a fal felé haladva keletkezik spriccelő vérszennyeződés (amelyet a helyszíni szemle kétséget kizáróan alátámasztott (nyom. ir. 1. kötet 123-183.o.), nem pedig az elkövető irányába.

A vádlott pedig maga is észlelt vért a falon. Az észlelés körülményei körében előadottakat (két eszméletvesztés és a kettő között eltelt idő) azonban a törvényszék már csak a vádlott – általa célszerűnek vélt – védekezésének tekintette.

Ezt alátámasztja egyrészt az, hogy a vádlott nyomozati szakaszban (amikor az emlékezőképesség is erősebb, tekintve, hogy az emlékezet tárgyát képező események megtörténte is közelebbi időpontra esik) csupán közvetetten utalt erre (nyom.ir. II/943. o. 9. bek. 13. sor), első gyanúsítotti kihallgatása alkalmával, de sem tanúkénti, sem a nyomozási bíró előtt, sem pedig a helyszíni kihallgatáson nem említette ezt, tárgyalási szakban ugyanakkor már kétszeri eszméletvesztésre hivatkozott. Másrészt a vádlott március 11. napján és 17. napján szenvedett sérüléseinek a vizsgálatára kirendelt dr. Berecz András igazságügyi orvosszakértő a 2015. január 19. napján tartott tárgyalás alkalmával kategorikusan kizárta, hogy a vádlott 2014. március 17. napján, a ... sértettől elszenvedett bántalmazás eredményképpen bármikor is elveszthette volna az eszméletét. (29. sz. tjkv.10. o.) Az eszméletvesztést zárja ki az a tény is – elfogadva a vádlott ez irányú állítását – hogy nem volt ittas a 17.-i napon, mindössze azt a 2 dl bort fogyasztotta el aznap, amelyet ... töltött ki neki, miután a vádlott megérkezett a ruháiért és a gyógyszereiért. Ekként tehát ittasságának hiánya folytán sem következhetett be eszméletvesztés a vádlottnál, tehát a cselekmény véghezvitele során a vádlott józanul, tiszta tudatállapotban cselekedett és mindvégig eszméleténél volt.

Az eszméletvesztés kapcsán is utalni kell Csáti Szilvia pszichológus-szakértő véleményére is, miszerint a vádlott hajlamos a pszudológiára (nyom. ir. 683.o.), vallomásait egybevetve a cselekmény vonatkozásában a kérdésekre tudatosan lavírozó válaszadás, kevéssé következetes – valószínűleg az adott helyzet függvényében alakuló – védekezési stratégia jelei észlelhetők. (nyom. ir. II/685.o.)

A vádlott, bár vitatta az igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításait, azokat tényyszerűen cáfolni semmivel nem tudta. Dr. Berecz András ugyanis ennek tisztázása körében azt az álláspontot foglalta el, hogy nagy bizonyossággal lehet megmondani, hogy a sérülések nagyjából egy időben keletkeztek (bár azt behatárolni nem tudta, hogy ez pontosabban két órát, vagy nagyobb időintervallumot foglalt-e magába). Nem voltak olyan szabad szemmel látható különbségek az egyes sérülések között, melyre biztosan állítható, hogy ez biztosan nem egyidőben keletkezett. A másik következtetés pedig a sérülések elhelyezkedéséből, irányából volt levonható, tehát pontosan ugyanabban a testhelyzetben kellett volna állnia a vádlottnak és a másik lehetséges elkövetőnek, hogy ugyanarra a területre ugyanúgy – ugyanolyan irányba hatóan – sújtson le és a vádlott által mindössze két ütéstől okozott sérülések sorába pontosan illeszkedő további (közepes vagy kis erőbehatással okozott) sérülések keletkezzenek (15. sz. tjkv. 26.o.).

A fentiekre tekintettel a törvényszék ítéleti bizonyossággal állapította meg, hogy a vádlott azon állításai, miszerint csak kétszer ütött, majd eszméletét veszítette (másodszor) és esetleg valaki más eközben többször is bántalmazhatta a sértettet, nem felelhetnek meg a valóságnak. A más által történt elkövetés – így a vádlott szerint ... által történt elkövetés – lehetőségét a törvényszék tehát határozottan kizárta.

A szakértő nyilatkozatára alapozva ugyanis a törvényszék kizártnak tartja, hogy egy, az eljárás során ismeretlenül maradt személy, megközelítőleg ugyanabban az időpontban a sértettet ugyanabban a testhelyzetben tartózkodva, ahogyan a vádlott a sértetthez képest a bántalmazás idején állt, ugyanolyan irányú és ugyanolyan jellegű és hasonló erejű erőbehatásoktól származó sérüléseket okozzon a sértett arcán és fején, mint amilyen sérüléseket a vádlott is okozott. Mindezek mellett (bár ez nem tényeken alapuló, hanem mindössze logikai következtetés a törvényszék részéről) az ismeretlen személynek fel kellett volna vállalni az esetleges lelepleződés kockázatát is, hiszen a vádlott – bár állítása szerint eszméletlenül – végig ott tartózkodott a szobában, és ez az ismeretlen személy nem tudhatta volna azt sem, hogy a vádlott eszméletlen-e vagy sem.

A más általi elkövetést kizárja továbbá az a tény is, hogy a vádlott saját beismerése szerint is a kútba dobta a baltát a bántalmazást követően, amelyet a nyomozó hatóság a helyszíni szemle alkalmával meg is talált. (nyom. ir. I/175.o.) A törvényszék határozott álláspontja a szakértői vélemény alapján az, hogy a vádlottól eltérő

elkövető, ugyanolyan jellegű, ugyanolyan irányú sérüléseket, ugyanabban a pozícióban tartózkodva is csak egy, a kútban megtalált és lefoglalt baltával azonos paraméterekkel rendelkező eszközzel hozhatott volna létre, tekintettel arra, hogy a lefoglalt baltát nem használhatta volna, hiszen azt a vádlott a kútba dobta. Erre azonban (mint ahogyan arra sem, hogy 2014. március 17. napján este hat óra és hajnali egy óra között a sértetten és a vádlotton kívül harmadik személy is tartózkodott volna a ... szám alatti ingatlanban) semmilyen adat nem merült fel sem a nyomozás, sem a törvényszéki bizonyítás során. A ... által hivatkozottak (nyom. ir. II/780. o. 4. bek.), miszerint az általa tett bejelentés napján, 2014. március 18-án a tanú felesége és ... tanú egy ismeretlen fiatalembert láttak a ... utcában ... háza felé tartani, aki látva a ... háza előtt állókat, rögtön visszafordult, pedig még közvetetten sem utalnak arra, hogy ennek az ismeretlen személynek vagy bárki másnak oka lett volna ...t bántalmazni a vádlott által történt bántalmazás után – a vádlott jelenlétében –, illetve megölni, ezen személy ölési cselekményben való részvétele minden alapot nélkülöző feltételezés a rendelkezésre álló bizonyítékok tükrében.

A vádlott ezirányú vallomása ellen szól az a tény is, hogy maga a vádlott is csak a tárgyalási szakaszban utalt ... , vagy valamilyen más személy lehetséges szerepére, erről a nyomozás során (bár többször kihallgatásra került) egyetlen alkalommal sem tett említést, holott ez egy olyan, a vádlottra nézve mentő körülmény lett volna, aminek bejelentésével bizonyosan nem késlekedett volna a vádlott, hiszen jelentős súlyú, a társadalomra különösen veszélyes bűncselekmény gyanúja vonatkozásában vizsgálták már a nyomozás során is a büntetőjogi felelősségét.

A törvényszék a más általi elkövetés kizárásának körében tulajdonított jelentőséget ... tanú vallomása idevonatkozó részének is:

... tanú vallomásában elmondta, hogy 2014. március 17. napján éjszaka látta ... vádlottat a sértett házában. Aznap este a tanú egy filmet nézett a televízióban, éjszakába nyúlóan. Miután a film véget ért, a tanú kiment a konyhába, ekkor kinézett a konyhaablakon. Látta, ahogyan a vádlott a sértett házában a redőny alatt lerakja a csomagjait. Rövid időn belül a vádlott többször (kétszer-háromszor) ki- és bement a kertkapun. Mindez 17-én éjfél és 18-án hajnal három óra között történt. 2014. március 18. napján a tanúnak gyanús lett, hogy egész nap nem látta ...t, miközben a sértett udvarán lévő villany egész nap égett, nem nyúlt senki a villanyhoz, hogy lekapcsolja, azonban a sértett házában résnyire lehúzott redőny alól nem látott kiszűrődni semmilyen fényt, pedig máskor rendszeresen látta a szomszéd ... televíziójának fényét kiszűrődni a résnyire lehúzott redőny alól. Ezen a napon (március 18.) a tanú személyesen megjelent a ...i Rendőrkapitányságon és bejelentést tett (nyom. ir. II/779. o.). A tanú bejelentésére vonult a helyszínre a rendőrség 21 óra 35 perckor, amikor a sértettet megtalálták a saját házában a szobájában. (nyom. ir. I/45.o., 47.o.).

A tanú a 2015. november 12. napján tartott tárgyaláson nyomozati vallomását lényegében azzal tartotta fenn, hogy éjfél és egy óra között látta a vádlottat többször ki- és bemenni a sértett házába (15. sz. tjkv. 18.o.). A tanú ezen állítását lényegében a vádlott sem vitatta, elismerte hogy ebben az időpontban többször kijött a házból, illetve bement.

A tanú a vádlotton kívül sem 2014. március 17., sem pedig 18. napján nem látott más személyeket ... ingatlanában.

A fentiekre tekintettel tehát a vádlott állításán kívül semmilyen más bizonyíték nem támasztja alá a más személy által történt elkövetés lehetőségét, erre vonatkozóan semmilyen adat nem merült fel sem a nyomozás, sem pedig a bizonyítási eljárás során, ezért a törvényszék el kellett, hogy vesse ennek a lehetőségét. Éppen ellenkezőleg, az igazságügyi orvosszakértői megállapítások a sértett sérüléseinek jellege tekintetében és ... tanúvallomása mind a vádlott általi elkövetést támasztották alá. Ugyancsak irreleváns, hogy a vádlott szerint a cselekményt megelőzően a sértett udvarán sörös dobozokat észlelt, illetve hogy feltételezése szerint többen italozhattak a sértett házában, mivel ez a vád tárgyává tett cselekményt megelőző időszakra vonatkozik.

A vádlott általi elkövetést erősíti a fentiekkel szemben – ugyan nem közvetlen módon, de logikailag a bizonyítékok sorába illeszkedően – a pszichológus szakértő szakvéleménye a vádlott személyiségszerkezetéről és a tárgyaláson e körben elhangzott megállapításai is.

A törvényszék aggálytalanul elfogadta Csáti Szilvia pszichológus-szakértő szakvéleményének megállapításait, amelyek közül kiemelését érdemel, hogy a vádlott személyiségében igen hangsúlyos az aggrváció (panaszkodó, tünehangsúlyozó tendencia). A vádlott igyekszik önmagát áldozati szerepben feltüntetni, miközben ellenséges indulatok, markánsan felelősségváró, a másik személyt hibáztató, szenzitív viszonyulás jellemzi (nyom. ir. II/ 683.o.).

A bántalmazások miatt haragudott a sértettre, a pszichológus-szakértő által történt meghallgatáson is haraggal beszélt a sértetről.

A tárgyaláson a szakértő megállapításait azzal pontosította, hogy a vádlott személyiségének alacsony az önszabályozási szintje, nincsen olyan morális fők, amely szabályozná a vádlott viselkedését és bármiféle valós, vagy vélt sérelem esetén támadóan léphet fel, akár az alkoholfogyasztás mellözése esetén is. (29. sz. tjkv. 4.o.) A szakértő a lehetőség szintjén kitért arra is, hogy vádlott személyiség-jellemzői alapján sérelmeit hajlamos lehetett a sértett pillanatnyilag kiszolgáltatott helyzetét kihasználva megtorolni. (29. sz. tjkv. 4. o.)

A törvényszék külön kiemeli, hogy a pszichológus-szakértői vélemény ismertetése során a vádlott felugrott a helyéről és a szakértő felé ütésre indult kézzel indult meg (29. sz. tjkv. 3.o.), mely egyértelműen megerősíti, hogy sérelmesnek vélt helyzetben a vádlott agresszíven lép fel, a fizikai bántalmazás sem énidegen magatartás a vádlott részéről.

A vád tárgyává tett cselekmény vádlott általi elkövetésére utaló bizonyítékként a törvényszék a fenteiken túl szükségesnek tartja ... tanú 2015. április 15. napján tartott tárgyaláson (38. sz. tjkv.) változatlanul fenntartott nyomozati vallomására történő utalást is, a tanú ugyanis azt vallotta, hogy a vádlottnak rendszeres szava járása volt, „agyon kéne már vágni”, illetve, hogy „...t ki kellene nyírni”. (nyom. ir. II/835.o.) ... tanú vallomását erősíti ... vallomásának vonatkozó része is, aki szintén elmondta, hogy a vádlott többször is tett olyan kijelentést, hogy „...t ki kéne vonni a forgalomból.” (nyom. ir. II/844.o.) A március 11. napján történt bántalmazást követően is tett olyan kijelentést a vádlott, hogy „...t kéne agyonütni, nem pedig őt megverni”, majd azt is mondta a vádlott a tanúnak, hogy „ő már nem bírja tovább, ...t agyon fogja ütni”. (nyom. ir. II/845-846. o.) A vádlott ...val szemben tett erőszakos kijelentéseire lényegében a fentiekkel egyező módon nyilatkozott a tanúként kihallgatott ... is a 2015. április 15. napján tartott tárgyaláson (38. sz. tjkv.) változatlanul fenntartott nyomozati vallomásában. Elmondta, hogy a vádlott többször tett olyan kijelentéseket, hogy „hajlandó fizetni annak, aki megverné ...t”. (nyom. ir. II/855.o.)

A törvényszék szükségszerűen felhívja a Pásztói Járásbíróság B.61/2013/31. számú ítéletét – amely a Balassagyarmati Törvényszék 13.Bf.259/2014/7. számú határozatával emelkedett jogerőre –, amellyel a vádlottat bűnsegédként elkövetett súlyos testi sértés kísérletének elkövetése miatt ítélte el. A bűncselekményt a vádlott 2012. március 21. napján követte el ... sértett sérelmére.

Mindezekből a törvényszék azt a következtetést vonta le, hogy a vádlott személyiségétől nem énidegen az agresszió, illetve a korábbi szenvedések és sérelmek miatti retorzió igénye. Kivétel nélkül erre utal a pszichológus-szakértő véleménye a vádlott személyiségszerkezetéről, a vádlott korábbi erőszakos jellegű kijelentései és az a konkrét tény, hogy korábban bűnsegédként ... bántalmazásához szándékerősítő jellegű segítséget nyújtott.

Az elkövetés eszköze tekintetében dr. Berecz András elmondta, hogy a holttest vizsgálata során azt konkrétan nem vizsgálták, hogy milyen eszközzel jöttek létre a sértett sérülései, azonban a tárgyaláson elhangzott véleménye szerint a sérülések megfeleltethetők annak a baltának, amit a nyomozó hatóság a sértett udvarának kútjában megtalált, mint ahogyan megfeleltethetők annak a vádlotti állításnak is, amely szerint az udvaron található baltával ütötte meg a sértettet.

A vádlott, bár a tárgyaláson tagadta, hogy azzal a baltával követte el a cselekményt, amelyet a tanács elnöke felismerésre bemutatott, e védekezés nem elfogadható. A vádlott maga vallotta, hogy a baltát az udvaron található kútba dobta, nyomozó hatóság pedig pontosan a vádlott ez irányú vallomása alapján találta meg, és emelte ki a kútból a baltát, így nem férhet kétség ahhoz a tényhez, hogy a nyomozó hatóság azt a baltát emelte ki a kútból, amelyet a vádlott az elkövetéshez eszközül használt. Mindezek mellett a vádlott nyomozati szakaszban a korábbiak szerint ismertetett vallomásaiban a baltáról adott leírása is megfelel annak a baltának, amely a kútból került kiemelésre. Annak pedig racionális indokát a vádlott nem adta, hogy a tárgyalási szakban már vitatta, hogy nem a helyszíni szemle során a kútból kiemelt baltával bántalmazta a sértettet, illetve, hogy a korábbi nyilatkozataival szemben (piros-kék szigetelőszalag a balta nyelén, illetve alig bírta a baltát felemelni a súlya miatt) miért nem a lefoglalt balta az elkövetés eszköze.

Az elkövetés idejét a törvényszék a vádlott, ... és ..., valamint ... tanúk vallomása alapul vételével határozta meg, azzal a kitételrel, hogy pontosabb időpontot sem a vádlott ...hoz érkezése, sem az emberölés elkövetése, sem pedig a vádlott távozása vonatkozásában nem lehetett megállapítani.

A vádlott, valamint ... és ... lényegében egybehangzóan állították, hogy 2014. március 17. napján a délutáni-esti órákban körülbelül 6 óra és fél 7 között a vádlottat ...ék házának pincéjében látták. A vádlott akként vallott, hogy ...tól egyenesen ment ...hoz 6 óra körül (még világosban), valamint ... is azt vallotta, hogy 6 óra körül ért haza (amikor is a felesége arról tájékoztatta, hogy ... ott van náluk, nyom. ir. II/803.). ...né azt mondta, hogy hétfőn este fél hét, vagy fél nyolc körüli időben a vádlott a házuk lépcsőjén ülve dohányzott, majd ezt követően ment el.

Mindebből a törvényszék azt látta tényként megállapíthatónak, hogy a vádlott hat óra körül ment ... sértetthez, hogy a ruháit és gyógyszereit elhossa, tekintettel a vádlott evonatkozásban következetes azon nyilatkozatára, hogy még világos volt, amikor elment a sértett házához és akkor is világos volt, amikor a baltáért kiment az udvarra (15. sz. tjkv. 4. o. 1. bek. és 5. o. 5. bek.). A vádlott konkrét bántalmazását illetően a vádlott erre nyilatkozni nem tudott, azonban annyit elmondott, hogy miután ... arcát megütötte a baltával, még világos volt, ezért a törvényszék arra jutott, hogy maga az ölési cselekmény (elfogadva a hat óra körüli megérkezést és azt, hogy a szakértő a sértett túlélését a bántalmazást követő 20-22 órára tette (29. sz. tjkv. 11. o.), nem sokkal a vádlott megérkezését követően, fél, legfeljebb egy órával történhetett meg. Ami a vádlott távozását illeti, ebben a körben a vádlott és ... a korábbiakban már hivatkozott vallomása volt irányadó.

A sértett egészségügyi ellátása és halálának bekövetkezése körében a törvényszék az Országos Mentőszolgálat által megküldött mentési dokumentációban foglaltak, mint okirati bizonyítékok (nyom. ir. II/531-539. o.), illetve ... mentőtiszt tanúvallomása

(nyom. ir. II/799-800. o., 15. sz. tjkv. 22-24. o.) alapján állapította meg a tényállásban az erre vonatkozó és feltüntetni szükséges tényeket, illetve a halál bekövetkezésének pontos időpontját.

– – O – –

A törvényszék minden kétséget kizáró tényként állapította meg, hogy a vádlott, a terhére rótt és a fentiek szerint bizonyított bűncselekmény elkövetése során nem volt az elmeműködés olyan állapotában, mely korlátozta vagy kizárta volna a cselekménye következményeinek felismerésében és abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék, azonban az ittas elkövetés tényét elvetette.

A vádlott elmeállapotára vonatkozó - a tényállás személyi részében rögzített - tényeket dr. Kozma Mihály és dr. Tóth Mária igazságügyi szakértők tárgyaláson ismertetett és fenntartott szakvéleménye alapján állapította meg a törvényszék (nyom. ir II/. 653-663.o., 15. sz. tjkv. 31-38.o.).

A szakértők megállapításai szerint a vádlott alkoholhoz való kötődése kialakult. Alkoholizmusa az orvosi szakma szabályai szerint a vádlott beszámítási képességének korlátozására, vagy kizárására azonban nem ad lehetőséget. A vádlott személyiségszerkezete személyiségzavarként értékelhető, melynek kialakulásában az alkoholizáló életvitelnek nagy szerepe lehetett. A szakértők ezt alkoholos személyiségzavarnak minősítették (personopathia alcoholica – nyom. ir. II/661.o.). Ez a személyiségzavar azonban kóros elmeállapottal nem egyenértékű. Mindezek mellett a vádlott egészséges védekezésre képes (662.o.).

A törvényszék a vélemény azon részét azonban kirekesztette a tényállás megállapítása során figyelembe vett bizonyítékok köréből, amely szerint a vádlott a terhére rótt cselekmény idején alkoholosan befolyásolt állapotban volt. E tekintetben ugyanis a törvényszék elfogadta a vádlott mindvégig következetes állítását, miszerint a cselekmény idején - azt röviddel megelőzően - két dl bort fogyasztott el, ... sértettnél, a megérkezését követően. Ez a mennyiség azonban a törvényszék álláspontja szerint semmiféleképpen sem eredményezhetett ittas állapotot a vádlottnál. Másfelől a vádlott ittasságát nem vizsgálták egyetlen alkalommal sem az eljárás során, illetőleg a tanúként kihallgatott ... és ... rendőr tanúk is akként nyilatkoztak, hogy a vádlott a kihallgatás alkalmával nem tűnt számukra ittasnak (noha a kihallgatás a cselekmény elkövetését követő második napon történt). Mivel tehát konkrét adat nem merült fel az ittas elkövetésre, ezt a törvényszék nem is értékelhette a vádlott terhére, ekként az erre vonatkozó szakértői állítást a törvényszék kirekesztette a bizonyítékok köréből.

A vádlott vitatta a szakértői vélemény megállapításait, az alkoholizmusára vonatkozó megállapításokat különösen ingerülten fogadta (15. sz. tjkv. 35.o.), azonban cáfolni

nem tudta (mindössze annyival, hogy hosszabb-rövidebb időre többször megállta már, hogy alkoholt fogyasszon – 15. sz. tjkv. 37.o.), így a törvényszék a fenti kitételrel aggálytalanul elfogadta a vádlott elmeállapotára vonatkozó szakértői megállapításokat és azokat a tényállás részévé tette.

A vádlott védője a bizonyítási eljárás során 25. sorszám alatt 2015. január 13. napján bizonyítási indítványt nyújtott be avégett, hogy a törvényszék szerezzé be a vádlott büntetés-végrehajtási intézetben tanúsított magatartásáról szóló jellemzést, valamint a törvényszék rendelje el a vádlott ittassági pszichiátriai szakértői vizsgálatát rendelje el. Mindezek mellett a védő a vádlott IMEI-ben történő 30 napos megfigyelését is indítványozta a vádlott elmeállapotának pontosabb megállapítására (23. sz. tjkv. 16.o.).

A törvényszék valamennyi védői indítványt elutasította az alábbi indokok miatt:
A törvényszék beszerezte a ...i Börtön reintegrációs tisztjének véleményét a vádlott bv. intézetben tanúsított magatartásáról.
Álláspontja szerint a vádlott elmeállapotát dr. Kozma Mihály és dr. Tóth Mária igazságügyi szakértők teljes körűen és komplex módon vizsgálták. Vizsgálataik során részletesen kitértek a vádlott alkoholizmusára és alkoholfüggőségének az elmebeli állapotára gyakorolt hatásaira általában véve és a bűncselekmény elkövetése tekintetében is.

A törvényszék a szakértői véleményeket összevetette a ...i Börtön reintegrációs tiszt véleményével és arra az álláspontra jutott, hogy a vádlott 30 napi időtartamban, az IMEI-ben történő ideiglenes kényszergyógykezelésének elrendelése sem hozna a törvényszék által elfogadott igazságügyi pszichiátriai véleményhez képest eltérő eredményt, ezért szükségtelen a vádlott IMEI-ben történő vizsgálatának elrendelése, ezért a védelmi indítványokat elutasította.

— — O — —

Összegzésként tehát megállapítható, hogy vádlott ténybeli beismerése tény, az elkövetési eszközzel való bántalmazás módja körében tett nyilatkozatait az ölési cselekmény miatti felelősség alóli mentesülés célja hatotta át, hiszen első nyomozati nyilatkozataiban is a gyenge fizikai állapotára figyelemmel nyilatkozott úgy, hogy nem lehetett képes akkorát és annyit ütni a baltával a sértettre, hogy a sértett halála bekövetkezzen.

A vádlott szavahihetőségét alapjaiban kérdőjelezte meg ölési szándéka és a véghezvitel módja körében számos önellentmondó vallomása, amellet, hogy saját maga által részletesen kifejtett indítéka és motívuma volt a sértett megölésére. A szemlén lefoglalt és elkövetési eszközként szereplő balta mérete („kisebb”,

„nagyobb”, „alig bírtam felemelni”), jellegzetességei (piros-kék szigetelőszalag, majd pedig csak piros szigetelőszalag a balta nyelén); a kútba kerülése („bedobtam, hogy ne lássák”, majd a tárgyaláson már „a kút tetejére tettem és véletlenül beleesett”, majd „bedobtam oda, mert ő [a sértett] is a kútba akart dobni [a vádlottat, az ő elmondása szerint]), a sértett korábbi és a cselekmény előtti bántalmazása körében; a baltával való bántalmazás módja (élével, fokával, illetve nyelével ütött, továbbá az ütések száma és célterülete) vonatkozásában számos önellentmondó nyilatkozatot tett amellet, hogy korábban nem említett védekezésként a tárgyalási szakban már konkrét személyt (dr. ...t) is megnevezett előbb lehetséges, majd konkrét elkövetőként.

A korábbiakban részletesen, egyenként és összességében is értékelt bizonyítékok alapján a törvényszék mérlegeléssel kétséget kizáróan azt állapította meg, hogy a vádbeli helyen és időben kizárólag a vádlott bántalmazta az élet kioltására alkalmas baltával az alvó (és ilyen módon védekezésre képtelen) sértettet, melyre komoly indítéka és motívuma is volt. Az elkövetés körülményei, a sértett sérüléseiből levonható következtetések pedig kizárták az ölési cselekmény más általi elkövetésének lehetőségét. A törvényszék által bizonyítékként aggálytalanul elfogadott és szabályszerűen lefolytatott helyszíni szemlék (nyom. ir. I/51-67. o., illetve 123.-183. o.) jegyzőkönyvei, illetve a helyszíni szemle alkalmával rögzítettek alapján egészítette ki a törvényszék a tényállást a vérszenyveződések feltüntetésével, illetve a vádlott és ... tanúvallomása és a sértett feltalálási helye alapján a bántalmazáskor a sértett által elfoglalt alvási pozícióval, illetve pontosította az elkövetési eszköz paramétereit.

Ugyancsak a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság által lefolytatott helyszíni szemle során – fényképfelvételekkel is dokumentáltan – került feltalálásra a elkövetés eszköze, melyet a törvényszék a tárgyaláson maga is megtekintett és a vádlott elé tárt. Számos önellentmondó vádlotti nyilatkozattal szemben, figyelemmel a sértett sérüléseinek jellegzetességeire, a törvényszék kétséget kizáróan megállapította, hogy ez a (nyomozás során a kútban feltalált és lefoglalt) balta volt az elkövetés eszköze, amellyel a vádlott 13 ütést mért a sértetre.

Mindezen bizonyítékok és az ezekből levont következtetések alapján a törvényszék lényegileg a vádirattal egyező tényállást állapított meg a szükséges kiegészítésekkel, pontosításokkal.

IV. Jogi indokolás

A törvényszék a bizonyítási eljárás során megállapította, hogy a vád tárgyává tett cselekmény a vádirati minősítéstől eltérően is minősülhet (29. sz. tjkv. 19.o.), ekként a minősítés alkalmával vizsgálta, hogy a cselekmény minősülhet-e a Btk. 161. §-a

szerint erős felindulásban elkövetett emberölésként, illetve a Btk. 160. § (1) bekezdés és a (2) bekezdés d) pontja szerint különös kegyetlenséggel, vagy a j) pontja szerint védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetett emberölésként (mely utóbbi minősítés szerint indítványozta az ügyész a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását).

A törvényszék álláspontja szerint vádlott a fentiek szerint megállapított és bizonyított cselekményével a Btk. 160. § (1) bekezdése szerinti emberölés büntettét követte el, amely a (2) bekezdés j) pontja szerint, védekezésre képtelen személy sérelmére elkövettként minősül.

A minősítés során a kiinduló pontot az jelentette a törvényszék számára, hogy a vádlott cselekményét a testi sértés és az emberölés szempontjából elhatárolja. Az elhatárolást a 3/2013. számú Büntető jogegységi határozat rendelkezései figyelembe vételével végezte. Emberölés esetén az elkövető tudata átfogja a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, és ezt kívánja, vagy ebbe belenyugszik. Ezzel szemben az életveszélyt okozó testi sértés, valamint a halált okozó testi sértés esetében az elkövető szándéka csupán testi sérülés előidézésére irányul.

Az elkövetés időpontjában fennálló tudati állapot tisztázásánál, így annak megítélésénél, hogy az elkövető szándéka ölésre avagy testi sértésre, illetőleg egészségsejtésre irányult-e: jelentős mértékben a külvilágban megnyilvánult és ennél fogva megismerhető tények elemzésének van jelentősége.

A törvényszék mindezek figyelembe vételével azt a következtetést vonta le, hogy a vádlott cselekményével megvalósította az emberölés büntettét. A cselekményét egy 90 centiméter nyélhosszúságú, 12,5 centiméter vágóélel rendelkező, 6 x 4 centiméteres fokkal rendelkező, fa hasogatásához használt fejszével követte el. Ez az eszköz egyrészt önmagában alkalmas az élet kioltására, másrészt a sértett által bántalmazott testrész (arc és fej) olyan létfontosságú szerveket tartalmaz, mint az agy, illetve a koponya, amelyek sérülése könnyen életveszélyes állapot, vagy halál kialakulásához vezethet.

Az elkövetés eszköze és a bántalmazással érintett testrészek, illetve belső szervek mellett az ölési szándékra utal a vádlott bizonyítási eljárás során feltárt tudattartalma is. A több éve tartó, patológiás kapcsolatban, amelynek rendszeresen része volt a vádlott rendszeres verbális és fizikális bántalmazása a sértett részéről, a vádlottban olyan súlyos sérelmeket indukált, amely sérelmeket a vádlott végül 2014. március 17.

napiján megtorolt. Erre utaltak a vádlott saját kijelentései, amelyeket az eljárás során tett [„ekkor nagyon megelégteltem” (nyom. ir. II/942. o.), „ezt már nem csinálom, egy emberrel nem lehet így bánni, így agyonverni ennyire” (15. sz. tjkv. 4. o.); „hogy a föld vesse ki most is, ahol van” (nyom. ir. II/671.)], valamint azon kijelentései, amelyekről több tanú is beszámolt vallomásában [„...t ki kellene nyírni”. (nyom. ir. II/835.o.); „...t ki kéne vonni a forgalomból.”; „...t kéne agyonütni, nem pedig őt megverni” (nyom. ir. II/844.o.); „hajlandó fizetni annak, aki megverné ...t” (nyom. ir. II/855.o.)].

A vádlott személyiség szerkezete, agresszióra való hajlama, alacsony morális fékjei szintén az emberölésre vonatkozó szándék kialakulása irányába hatottak, mint ahogyan az a tény is, hogy 2012. évben a vádlott – bár bűnsegédként – követett el a sértett sérelmére erőszakos személy elleni bűncselekményt.

A törvényszéknek nem voltak kétségei afelől sem, hogy a vádlott az emberölést ép lélektani alapon, tiszta tudatállapotban, józanul, egyenes szándékkal követte el. A vádlott tudata átfogta ... halála bekövetkezésének lehetőségét, és ebbe nem pusztán belenyugodva cselekedett, hanem kívánta a halálos eredmény bekövetkezését. Erre az elkövetés módja, a sértett sérülései utalnak, valamint az a tény, hogy a bántalmazást követően még több órán keresztül ott maradt a sértett ingatlanában, a vérző, magatehetetlen sértettel és sem ott tartózkodása alatt, sem pedig a távozását követően nem hívott segítséget a sértetthez, magára hagyva őt a házban, ezáltal a sértett előreláthatólag bekövetkező halálával szemben utólagosan is nagyfokú közömbösséget tanúsítva.

A törvényszék vizsgálta, hogy a vádlott erős felindulásban követte-e el az emberölést. Ezt a lehetőséget végül elvetette, az alábbi indokok mentén.

Az erős felindulásban elkövetett emberölés az emberölési cselekményekhez képest, a társadalmi közfelfogás szerint nem vonható a szokásos és erkölcsileg mélyen elítélendő magatartások körébe, erre utal a méltányolható ok. Jelen esetben méltányolható oknak tekinthető az a tény, hogy a sértett ittasan több éven keresztül, rendszeresen, több alkalommal súlyosan is bántalmazta a vádlottat, mind verbálisan, mind fizikálisan, amely miatt a vádlott nyilvánvalóan szenvedett, bár arra is szükséges utalni, hogy a vádlott minden esetben saját akaratából tért vissza a vádlotthoz, holott módja lett volna arra, hogy befejezze a vádlottal fennálló kapcsolatát és ekörben a családgondozó által felajánlott segítséget is elutasította.

Azonban ennél sokkal fontosabb ismerv jelen esetben, hogy az erős felindulás az elmeműködés ép lélektani talaján keletkező hirtelen tudatszűkülés (tudatzavar) szintjét jelentő érzelmi állapot. Az elkövető ebben az esetben olyan feldúlt állapotban valósítja meg a cselekményt, amelyben tudata elhomályosodik, belső egyensúlya

megbomlik, és ennek eredményeként a meggondolás, megfontolás szokásos megtartása lehetetlenné válik. Az indulat tehát önmagában nem elég, annak mindig el kell érnie a hirtelen érzelmi fellobbanás okozta tudatszűkület szintjét.

A vádlott cselekményének külső képe azonban egy, bár indulati alapú, de tervszerű, céltudatos cselekvéssorozat képét festette a törvényszék elé (tudatosan megvárta, amíg a sértett elalszik, öléshez megfelelő eszközért az udvarra ment, a cselekmény után a baltát a kútba dobta, segítségnyújtás nélkül távozott).

A bírói gyakorlat sajátos arányossági és időbeli követelményt is megfogalmaz, amely a méltányolható ok és a terhelti reakció között áll fenn, így a terhelt előtt nem szokatlan, jogtalan, de nem súlyos megítélésű sértetti magatartásra adott eltúlzott terhelti reakció a gyakorlat szerint nem alapozza meg az erős felindulás megállapítását.

Az ölési cselekmény rögtönös ennél a bűncselekménynél, ami konkrét időtartamban nem határozható meg, de nyombani elkövetést jelent, vagyis olyan rövid időtartamot, amely alatt az elkövető még az ép lélektani alapon keletkezett (hirtelen érzelmi fellobbanás okozta) tudatzavart állapotban van. Az emberölésnek erős felindulásban elkövetettként minősítését kizárta teszi, ha az elkövető az őt ért sérelem és az ölési cselekmény véghezvitele közötti időben olyan célszerű és logikus magatartást tanúsított, amelynek folytán nem vonható le olyan következtetés, hogy az indulata olyan mértékű volt, mely a tudatát elhomályosította volna (BH1998. 160.). Ezt erősítette meg dr. Tóth Mária igazságügyi elmeorvos szakértő, aki elmondta, hogy tudatborulásra utaló tüneteket nem sikerült találniuk (15. sz. tjkv. 31 o. 4. bek.), de a vádlott cselekmény után tanúsított magatartásából sem vont le a szakértő olyan irányú következtetést, amelyből az erős felindulás megállapítható lett volna (15. sz. tjkv. 32. o. 2. bek.).

Az erős felindulás ellen hat tehát az időtényező is. A vádlott korántsem a sértett bántalmazását követő azonnali reakcióként ütötte meg 13 alkalommal a sértettet, hanem éppen ellenkezőleg. A spontán módon kialakult ölési szándék talaján a vádlott megvárta, amíg a nála jóval erősebb fizikumú sértett lefekszik aludni, majd amikor már biztos volt abban, hogy a sértett mélyen alszik – ezáltal pedig védekezésre képtelen helyzetbe kerül, a vádlottra többé veszélyt nem jelentve –, a vádlott kiment az udvarra és magához vette az élet kioltásához messzemenően alkalmas, tipikus ölési eszközként a baltát, mellyel a testi erejéhez mérten a sértett létfontosságú szervére 13 ütést mért. Ilyen körülmények között a sértettnek nem volt esélye, teljes mértékben kiszolgáltatottá vált a vádlott indulatai számára.

Mindezekre tekintettel a törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy hiányoznak azok a meghatározó ismérvek a vádlott cselekményéből, amelyek mentén megállapítható az emberölés egyetlen privilegizált esete a Btk. 161. §-a szerint.

Szintén nem állapítható meg a Btk. 160. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt minősítő körülmény sem. A sértett, bár nagyszámú sérülést szenvedett el, a 13 rendbeli ütésből mindössze 2 rendbeli ütés volt közepes erejű, míg a többi sérülés kisebb erejű ütestől származott. A sértett sérüléseit és halálának okát feltáró igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapítása szerint a sértett szenvedése nem haladta meg az élet kioltásával általában együtt járó szenvedést (nyom. ir. I/557.o.), amely megállapítást dr. Berecz András szakértő a tárgyaláson megerősített (29. sz. tjkv. 11.o.). A vádlott az ölési magatartás kifejtésekor mindemellett nem járt el rendkívüli embertelenséggel, brutalitással, emberi mivoltából nem vetközött ki.

A törvényszék azonban a Btk. 160. § (2) bekezdésének j) pontját a vádlott terhére róttá, ugyanis kétséget kizáróan megállapítást nyert (elsősorban a vádlott ezirányú következetes vallomásaira alapozva), hogy a sértett aludt, amikor a vádlott bántalmazta. A sértett ébrenléte mellett a fizikai erőkülönbség miatt esélye sem lett volna a vádlottnak a bántalmazásra, továbbá a sértetten semmiféle védekezésre utaló sérülés nem volt.

A 3/2013. BJE alapján védekezésre képtelennek kell tekinteni azt a személyt, aki helyzeténél vagy állapotánál fogva ideiglenesen vagy véglegesen nem képes ellenállás kifejtésére. Nem férhet kétség ahhoz, hogy az alvás olyan állapotot teremt, amelyben a sértett ideiglenesen nem képes ellenállás kifejtésére, ekként védekezni sem képes.

Jelen esetben a sértett védekezésre képtelensége a vádlottól függetlenül állt elő, azt nem a vádlott idézte elő, ettől függetlenül a spontán módon, ott a helyszínen kialakult ölési szándék tekintetében kétségtelen szerepet játszott és egyben meg is könnyítette azt, hiszen bizonyos, hogy a vádlott nem szállt volna szembe a nála jóval erősebb fizikumú sértettel, amennyiben a sértett ébren van. Erre maga a vádlott is nyilatkozott több alkalommal, illetve ezt erősíti az a tény is, hogy a sértett és a vádlott között tettelegességig fajuló vitákban rendszerint a sértett bántalmazta a vádlottat.

A fentiek magyarázatot adnak az ölési cselekmény motívumára is. A vádlottat rendszeresen érő szóbeli és fizikai bántalmazások, valamint ezeknek a folyamatos tűrése és az a tudat, hogy a vádlott nem képes szembeszállni a sértettel, együttesen indították a vádlottat arra, hogy a sértett életének szándékos kioltásával vegyen elégtételt a kapcsolatuk során korábban elszenvedett sérelmekért.

Mindezen, fentebb kifejtett indokok miatt a törvényszék az ítélet rendelkező része szerint megállapította a vádlott büntetőjogi felelősségét a vádiratban terhére rótt

cselekmény elkövetésében és cselekményét a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés j) pontja szerint minősülő védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetett emberölés büntettként minősítette.

– – O – –

Az emberölés büntettkére alapesetben a Btk. 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztés büntetés alkalmazását rendeli, míg a (2) bekezdésben foglalt minősített esetek (így a törvényszék által megállapított j) pont) elkövetőit 10 évtől 20 évig, vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel rendeli büntetni.

A törvényszék a büntetés mértékének meghatározása során a vádlott terhére értékelte a büntetett előéletét, míg a vádlott javára vette figyelembe az életkorát, a kedvezőtlen egészségi állapotát a ténybeli beismerést és a sértett közrehatását a cselekményre indító motívum kialakulásában. A törvényszék álláspontja ugyanis az, hogy a folyamatos, több éven át tartó bántalmazások – még ha ezek miatt korábban a vádlott nem is lépett fel törvényes keretek között – és a bántalmazások okozta sérelmek olyan körülmények, amelyek bizonyos mértékben méltányolhatóak a motívum és ekként a büntetés kiszabása körében.

A Btk. 80. § (1) bekezdésében rögzített büntetés kiszabási elvek szerint a büntetést a törvényben meghatározott keretek között, a büntetés céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

A fentiek szerint feltárt bűnösségi tényezők alapján a törvényszék azt az álláspontot foglalta el, hogy a büntetés célok határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásával is megvalósulhatnak, nem szükséges életfogytig tartó szabadságvesztéssel sújtani a vádlottat.

A Btk. 80. § (2) bekezdése szerint határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó. A középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele. Az ekként meghatározott középérték jelen esetben 15 év.

Összevetve a cselekmény társadalomra veszélyességét és a vádlott enyhítő, valamint súlyosító körülményekkel figyelembe vett bűnösségének a fokát és a büntetési célokat, a törvényszék a kiszabott szabadságvesztés tartamát a középérték és a bűncselekmény minősített esetére irányadó büntetési tétel minimuma között határozta

meg, a középértéket el nem érő, de a törvényi minimumot jelentősen meghaladó 12 év szabadságvesztés szükséges, de elegendő a büntetési célok eléréséhez.

A Btk. 37. § (3) bekezdés a) pontjának ad) alpontja szerint az emberölés súlyosabban minősülő esetei miatt kiszabott szabadságvesztést fegyházban kell végrehajtani. A Btk. 35. § (2) bekezdése azonban a büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre tekintettel lehetőséget ad arra, hogy a törvényszék a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozatot határozzon meg.

A törvényszék a vádlott életkorára és egészségi állapotára tekintettel a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát a törvényben meghatározott fegyháznál eggyel enyhébb – börtön – fokozatban határozta meg.

Mivel a vádlott nincsen kizárva a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből, a törvényszék a Be. 258. § (2) bekezdés e) pontjában foglalt rendelkezés alapján, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja szerint rendelkezett.

A Btk. 92. § (1) bekezdés alapján a törvényszék az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe a 92. § (2) bekezdésnek megfelelően teljes egészében beszámította.

A törvényszék úgy ítélte meg, hogy a vádlott méltatlan arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyen, ezért – igazodva a kiszabott szabadságvesztés tartamához – a Btk. 61. § (1) bekezdése alapján, a 62. § (1) bekezdése szerinti keretek között, az ott írt maximális tartamban eltiltotta a vádlottat a közügyek gyakorlásától.

A bűnjelekről a törvényszék a Be. 155. §-a alapján rendelkezett.

A Bj.111/2014. szám alatti bűnjeljegyzékben 1–7., 34–85 tételszámok alatt felvett bűnjelek lefoglalását a Be. 155. § (8) bekezdése alkalmazásával megszüntette és elrendelte azok megsemmisítését, tekintve, hogy ezek a bűnjelek a sértett tulajdonát képezték és ezekre senki nem jelentett be igényt.

A Bj.111/2014. szám alatti bűnjeljegyzékben 8–9. sorszám és 10–33. sorszám alatti bűnjelek lefoglalását a Be. 155. § (2) bekezdése alapján szüntette meg és rendelte kiadni a bűnjelek tulajdonosának, a 8–9. sorszámú bűnjelek vonatkozásában ...nak, míg a 10–33. sorszám alatti bűnjelek vonatkozásában a vádlottnak.

A törvényszék a vádlottat bűnösnek mondta ki, ezért a Be. 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat a büntetőeljárás során felmerült 663.805- forint bűnügyi költség magyar állam javára történő megfizetésére.

Balassagyarmat, 2015. év április hó 15. napján

dr. Fekete Zsolt sk.
a tanács elnöke

az aláírásban akadályozott Dudásné Rózenberg Aranka és Nemszilaj Katalin ülnökök
helyett is